

AİLE BİZATİHÎ DEĞERDİR VE DEĞERLER AŞILAR

Toplumun çekirdeği ailedir. Aile doğru bir şekilde kurulur ve normal olarak varlığını sürdürürse, o zaman toplumda refah, barış ve huzur hâkim olur. Maa-lesef günümüz toplumunun bu nitelikleri taşıdığını rahatlıkla söyleyemeyiz. Şüphesiz, bunun esas sebebi, ailevi değerlerin ve genel anlamda ailenin bozulmaya yüz tutmuş olmasıdır.

Bugün pekçok gencimiz, tahsilli, enerji dolu ve müteşebbis ruha sahip olmalarına rağmen, aile kurma cesareti ve sorumluluğunu kendilerinde bulamamaktadır. Ailelerin, özellikle de sağlıklı ailelerin olmayışı ise yalnızlık, değer kaybı, hata ve günahlar, ahlâkî ve kanunî normları çiğnemek, gelecek nesilleri yok etmek ile sonuçlanmaktadır. Bu yüzden, insanlığın devamı ve nesillerin temelini dinin oluşturduğu genel kabul görmüş değerlere göre yetiştirilmesi için toplumumuz, bütün unsurlarıyla birlikte, sağlam ve üretken aileler kurmaya gayret etmelidir.

Aileleri şekillendirme, destekleme ve güçlendirme misyonu bulunan dindar insanlar ve dinî kurumların toplumun inşası ve sağlam ailelerin kurulması hususunda çok önemli rolleri var. Gençleri teşvik etmek ve korkularını gidermek suretiyle genç yuvaların kurulmasına katkı sağlayabilirler. Kaldı ki, bu sadece gençler için

geçerli değil. Zira bugün ileri yaşta yalnızlık çeken nicelere şahidiz ki, kendilerine münasip, yaşlılığın sevinç ve kederini paylaşabilecekleri hemdertlerini bulamamaktadırlar. Allah'ın üzerlerine yüklediği sorumluluğun farkında olan insanların rolü işte tam burada belirmektedir. Misyonumuz, İslâm'ın kurallarına uygun değişik teşebbüs ve etkinliklerde bulunarak ortaya koyarak şerî kurallara ve insanlığın son dini İslâm'ın ruhuna uyan Müslüman ailelerin kurulmasına katkı sağlamaktır. Bu açıdan bakıldığında ailelerin, İslâm'ın tebliğ ettiği haysiyet ve namus, evlilik ve nikâh, sevgi ve saygı gibi değerlere yaslanması son derece mühimdir. Bu, ailelerin toplumun temel taşı olarak korunmasını temin edecektir.

Zikredilen hususlar, özellikle günümüzde büyük önem arz etmektedir. Çünkü İslâm'ın da zirveye çıkardığı temel insanî değerlerin muhafazası için yapılan kanunlarla cinsiyet kavramına sosyal ve ne idüğü belirsiz tanımlar getirme gayretleri görüyoruz ki, bu ailenin ve aşılması gereken değerlerin temellerini dinamitlemektedir.

Unutmayalım! Aileyi yıktık mı, toplum çöker, biz de altında kalarak mahv oluruz.

Vedat S. Ahmed

İÇİNDEKİLER

- 02 Şuurlu Gençler Yetiştirmeliyiz...
- 05 Mükemmel Gün
- 06 Camilerde Büyüyen Çocuklarımız...
- 08 Evlilik Hayatı
- 10 En Değerli Miras: Güzel Terbiye
- 12 Çünkü Sizinle Varız

- 14 Kudüs'ün Kalbi
Mescid-i Aksâ
- 16 Eskicuma'daki Saat Camisi
- 17 Aguşzâdelerden
Sâlih Sâmî Efendi
- 18 Haber Turu

Sayı 2 (278)
Şubat 2018
Yıl XXVI

ISSN: 1312-9872

Yayın Sahibi
BULGARİSTAN
MÜSLÜMANLARI
BAŞMÜFTÜLÜĞÜ

Yayın Türü
Aylık, süreli

Yayın Kurulu
Vedat S. Ahmed
Cemal Hatip
Doç. İbrahim Yalimov
Dr. İsmail Cambazov
Dr. Kadir Muhammed
Murad Boşnak
Muhammed Kamber

Dizgi ve Tasarım
Salih M. Şabanov

Adres
Sofya 1000
ul. „Bratya Miladinovi“ 27
Müslümanlar Dergisi
tel.: 02/981 60 01

Temsilcilikler
Bölge Müftülükleri
Cami Encümenlikleri

Online
www.grandmufti.bg
muslumani@grandmufti.bg

Baskı
Sky Print

Abone ücretleri
Yıllık: 24,00 lv.
Altı aylık: 12,00 lv.

ŞUURLU GENÇLER YETİŞTİRMELİYİZ...

Sliven (İslimye) Bölge Müftüsü
Akif Akifov ile Söyleşi

► **Hocam, okurlarımıza kendinizi tanıtır mısınız? Nerdensiniz, nerde okudunuz, nasıl müftü oldunuz?**

İslimye (Sliven) ilinin Kazan (Kotel) ilçesine bağlı Vayıslar (Orlovo) köyündenim. İlk ve orta okulu köyümde okudum. Liseyi Şumnu “Nüvvâb” İmam Hatip Lisesinde tamamladıktan sonra 2000 yılında da Sofya Yüksek İslâm Enstitüsünden mezun oldum. Mezun olduktan sonra Başmüftülük teşkilâtında çalışmaya başladım, farklı yerlerde idarî, dinî ve eğitim hizmetleri alanında değişik görevlerde bulundum.

2010 yılında Sliven ve Yambol illeri Aytos Bölge Müftülüğünden ayrılarak Sliven Bölge Müftülüğü olarak ayrı müftülük açılması karar alındı. Yüksek İslâm Şurası tarafından bu bölgenin müftüsü seçildim.

► **Başmüftülük teşkilâtında ça-**

lışmaya nasıl başladınız? Kurum hakkında konuşmanız gerekirse, artı ve eksi olarak neyi işaret edersiniz?

Sofya Yüksek İslâm Enstitüsünden mezun olduktan sonra Rusçuk İmam Hatip Lisesine belletmen olarak atandım. Onandan sonra Şumnu’da Nüvvâb okulunda beletmen ve öğretmen olarak çalıştım, ardından 2010 yılına kadar Plevne Bölge

Müftülüğünde vakıflar uzmanı olarak görev yaptım. Artı olarak gördüklerim: Başmüftülük teşkilâtının ciddî bir kurum haline gelmesi, kurumsallaşmasıdır. Eksi olarak gördüklerim ise dinî okullardan mezun olan gençlerin istihdam edilememesi, mezun olan gençlerimizin kurumda çalışmak yerine Avrupa’da çalışmayı tercih etmeleri ve kadın-

Bir vakıf olan Yambol Bezistenî

lara yönelik çalışmalarımızın az olması.

► **İkinci dönem müftüsünüz. Önceki dönemde önünüze konkrere hedef olarak koyup da başardığınız neler var? Hedef olarak koyup da henüz başarısız olan neler var?**

İlk müftü olduğum günden itibaren başlıca hedefim genç kadro yetiştirmektir. Eğer şuurlu, yetişmiş gençlerimiz olursa, bölgemizde yaşayan Müslümanlara daha faydalı oluruz düşüncesine sahibim. Bugüne kadar yaklaşık yirmi gencimiz imam kurslarından ve imam hatip liselerinden mezun oldu, şu anda da oralarda okumaya devam edenler de var.

Yalnız benim istediğim gibi olmadı, yetiştirdiğimiz bu gençler değişik sebeplerden dolayı mezun olduktan sonra görev almadılar ve şu anda Avrupadalar. Ümidimiz bir gün gelir de dönerler ve halkımıza hizmet ederler.

İkinci hedefim ve henüz başaramadığım şey, camisi olamayan yerlere cami inşa etmektir.

► **Görev yaptığınız bölgeyi konuşalım biraz. Halk nasıl yaşıyor? Geçimlerini nasıl sağlıyorlar?**

Her yerde olduğu gibi bizim bölgemizde de genç nesil Avrupa'da, burda kalanlar da inşaat ya da hayvancılık yaparak geçimini sağlıyor. Genelde halkımız fakir

Sliven'de Ramazan Programı

yaşıyor.

► **Bölgeniz İslâm'ın Alevî (Bektaşî) meşrebine mensup kişilerin de yaşadığı köylere sahip. Bu köylerle ve insanlarla müftülük olarak nasıl ilişkiler içerisindeyiz?**

Evet, bölgemizde iki Bektaşî köyü var; Alvanlar (Yablano) ve Küçükler (Malko selo). Bu köylerle ilişkilerimiz çok iyi. Onların düzenledikleri kültürel etkinliklere bizler katılıyoruz, bizim düzenlediğimiz dinî etkinliklere de onlar katılıyorlar. Birlikte değişik etkinlikler de düzenliyoruz. Bu köylerdeki cami cemaatinin çoğu gençlerden oluşmaktadır ve düzenlediğimiz yaz Kur'an kurslarına da katılım büyüktür. Yalnız üzüldüğüm bir şey var, o da Küçükler köyündeki cami inşaatının daha bitmemiş olmasıdır.

► **Bölgenizde kaç Müslüman yerleşim yeri ve dinî hizmetleri idare eden kaç Müslüman Encümeni var?**

Bölgemizde 20 yerleşim yeri ve 20 encümen bulunmaktadır.

► **Sliven bölgesinde kaç cami ve mescit var hocam?**

Bölgemizde toplam cami ve mescit sayısı 23. Sliven, Yambol, Yablano ve Filaretovo gibi yerleşim yerlerinde ikişer ibadethanemiz var. Sliven'e bağlı Reçitsa semtinde ise cemaatin ibadetini yerine getirebileceği bir mekân bulunmamaktadır.

► **Peki görev yapan imam sayısı nedir? İmamlar eğitimlerini nereden alıyorlar?**

Bölgemizde toplam 14 imam görev yapmaktadır. İmamlarımızın çoğu imam kursu mezunudur. İçlerinde İmam Hatip Lisesi ve İslâm Enstitüsü mezunları da var.

► **Peki bölgenizde toplumun ihtiyaçlarına karşı duyarlı olan Müslüman işadamları da var mı, hocam?**

Bölgemizde yaşayan Müslümanlar diğer bölgelere nazaran dinî yaşantıları daha zayıf olması hasebiyle öyle duyarlı işadamlarımızın sayısı çok az. Ancak bu konuda kıt kanaat imkânlarına sahip olan cemaatimizin destekleri olmaktadır, özellikle de genç cemaatimiz duyarlı davranmaktadır.

Yambol Ebu Bekir Camisi

► **Hizmetin daha iyi ve verimli olması için başka ne yapılabilir sizce? Şunu farklı yaparsak daha iyi sonuç alırız dediğiniz konular oluyor mu?**

Gönüllü gençler yetiştirmek

gerekıyor. Özellikle kadınlara yönelik çalışmalara dikkat çevirmeliyiz. Biz müftülük olarak iki yıldır belli köylerde bazı çalışmalarımızı kadınları belirli hizmetlerde daha aktif hale getirmek

suretiyle yapıyoruz ve başarı elde ediyoruz. Artık encümenlerimizde, yönetimde kadınlar da yer almaktadır.

► **Sliven bölgesindeki Müslüman gençleri de konuşalım biraz. Kur'ân kurslarından başlayalım. Bu yıl kurslara katılan toplam öğrenci sayısı kaçtı?**

Bu yıl bölgemizde düzenlenen yaz Kur'ân kurslarına katılan talebelerin sayısı yaklaşık iki yüzdü. Üzülerek söylüyorum ki, bu sayı her geçen yıl daha da azalmaktadır. Bunun sebebi de genç neslin köylerimizden Avrupa'ya ya da büyük şehirlere göç etmeleridir. Bu yüzden bölgemizde yirmi Müslüman köyü olmasına rağmen, bizler sadece yarısında yaz Kur'ân kursu düzenleyebiliyoruz. Cami cemaati de sadece yaşlılardan ibaret, aralarında gençler çok az. Şehirlerimizde ise tam tersi, cemaatin çoğunluğu gençlerden ibaret. Düzenlemiş olduğumuz herhangi bir etkinliğe şehir gençlerinin katılımı daha fazla oluyor.

► **Siz bölge müftüsü olarak beş yıllığına seçilmektesiniz. 2016-2021 dönemindeki en önemli beş hedefinizi açıklayabilir misiniz?**

Hedeflerimizi şöyle sıralayabiliriz: Şuurlu gençler yetiştirmek, camisi olmayan köylere halkı organize edip cami inşa etmek, Sliven şehrine dinî, idarî ve eğitim amaçlı multifonksiyonel bir bina inşa etmek, bölgemizde müftülüğümüzü etkin konuma getirmek, bölgemizdeki Müslümanlarımızı dinî hizmetlere karşı daha duyarlı hale getirmek ve sahiplenme konusunda yetiştirmektir.

► **Müftü olarak sizin ve ekibinizin en büyük başarısı olarak neyi söylediniz hocam?**

Sliven merkezde dinî ve eğitim amaçlı müftülük binasının inşası için satın alınan arsa. ﷻ

MÜLÂKAT: ÖZLEM TEFİKOVA

MÜKEMMEL GÜN...

ÖZLEM TEFİKOVA

MÜKEMMEL GÜN DAHA SABAHIN ilk ışıklarıyla başlar, dedi. Açtım pencereyi. Sokak lambalarından yayılan sisli aydınlık, sabahın serinliği, derin sessizliği ve gecenin karanlığı masal zamanlarından kalma bir resim gibi duruyor orada...

Ömrün vakitleri vardır derler. Sabahlarda, öğle zamanlarında, “yalnızlığının تنها ikindilerinde” yaşayan şairler, “dua çiçeğine dayayıp başını mor akşam üstlerinde şarkılar söyleyen”* gezginler varmış yeryüzünde, şairlerden duydum.

Şimdi sabah. Soğuk ve henüz karanlık, ama umut veriyor yeni gün.

“Her gelen gün yeni bir başlangıçtır.” demişti o gün de.

Derin derin nefes almak şimdi yeni gün. Neler getireceğini bilmediğin bir güne ümitle bakabilmektir sabah ve dağılan karanlığın arkasından usul usul gelen yeni güne ilk adımını atmak.

Sabahın kokusudur güzel olan, derinliği, sessizliği, bütünlüğü, herşeyi...

Böyle sabahlara uyandığında

hiç vakit kaybetmeden dışarıya çıkıp yeni güne başlamak ister insan. Ve teşekkür eder, soğukla beraber gelen sığağa, karanlığın ardından gelen aydınlığa, hüzünden sonra gelen sevince, yalnızlıktan sonra gelen dostlara, nefes alıp verdiği o sayısız anlara, olana olmayana, gelene gidene, Rabbine ve herşeye teşekkür eder. Ve der ki, “Sıcacık bir huzurdur yaşamak. Ve ne kadar da basit. Bir sabah gibi...” ❁

**Edirneli şair Mustafa Hatipler'in şiirlerinden alıntı yapılmıştır.*

CAMİLERDE BÜYÜYEN ÇOCUKLARIMIZ...

SEVİNÇ EMİN
İLÂHİYATÇI

Bütün camiler bebeklerin ve çocukların neşesi olmayı hak ediyordu. Bir parkta oynamak kadar eğlencelidir camide oynamak. Hele bir de oyuncakları getirdik mi saatlerce caminin her köşesine oyun parkı kurabilir çocuklar. Çocuğumu birisi kaçırsın kaygısını da yaşamaz böylece ebeveynler. Ezanla, namazla dinlenirler.

ANNESİ CUMADAN CUMAYA açılan bir garip mahallenin garip camisinin kapısını aralayınca İsmail içeriye doğru koştu. Heyecanlıydı bu dört yaşındaki yavru. Seviyordu camilerin halılarını, pencerelerini, duvarlarını ve iki katı bağlayan merdivenlerini. Camilerin gönlüne verdiği özgürlüğü, huzuru ve sükûneti seviyordu. Sesinin ardından aldığı yansımayı seviyordu. Koştu... koştu...

“Namazı eda edelim” dedi annesi.

İsmail gitti imamın sarığını başına geçirdi, mihraba durdu ve ezan okumaya başladı.

Allahü Ekber Allahü Ekber...
Allahü Ekber Allahü Ekber...

Sesi yankılandı sadece Cuma namazlarında açılan caminin ıssız duvarları arasında.

Annesi ağlıyordu...

Uzun yıllardır beklemişlerdi İsmail'i. Evlât istiyorlardı, ama salih olsun, Rabbine kul olsun diye dua ediyorlardı anne ve babası. O zamanlar bir camide öğretmen idi anne, babası İbrahim ise orasının imamı idi. Annesi *“Namazım, ibadetlerim, hayatım ve ölümüm, âlemlerin Rabbi Allah içindir! Rabbim, Senin yoluna adadım kendimi! Çocuğumuz*

olursa o da Senin yolunda kurban olsun!” diye dua ediyordu.

Ve bebek dünyaya gözlerini açınca ismiyle doğmuştu zaten. İbrahim’in oğlu elbette İsmail olacaktı. Niye İshak değil? dediler. Annesi, Allah’ın kelâmı olan şu ayetle cevap veriyordu: **“Bir zamanlar İbrâhîm, İsmâîl ile beraber Beytullâh’ın temellerini yükseltiyor ve şöyle diyorlardı: «Ey Rabbimiz! Bizden bunu kabûl buyur; süphesiz Sen işitensin, bilensin.»**” (el-Bakara, 2/127)

Annelik iznini de kullanmak istemedi. 24 gününü doldurunca İsmail artık derslerdeydi. Talebelerin de neşesi olmuştu. Camide bir gül goncasıydı. Orada uyuyup orada uyandı çoğu kez... Namaz vakitlerinde annesi İsmail’i yanına koyuveriyor, o da saflar arasında yuvarlanıyordu mutluluk çığlıkları atarak. Herkes onu caminin bebeği diye seviyordu.

Camilerimiz geniştir... Sanki hiç sınırları yokmuş gibi geniş. Cami özgürlük demektir, emniyet demektir, anne baba demektir, ümmet demektir. İsmail için cami memleketiydi, eviydi, yuvasıydı. Bu yüzden olmalı ki gitmiş olduğu her şehir veya köyde ilk önce camiye gitmeye gayret gösteriyorlardı annesi, babası ve İsmail. Eksiklikleri not ediyor ve orasının halkı ile istişare ediyorlardı. Çünkü bütün camiler bebeklerin ve çocukların neşesi olmayı hak ediyordu. Bir parkta oynamak kadar eğlencelidir camide oynamak. Hele bir de oyuncakları getirdik mi saatlerce caminin her köşesine oyun parkı kurabilir çocuklar. Çocuğumu birisi kaçırsın kaygısını da yaşamaz böylece ebeveynler. Ezanla, namazla dinlenirler. Yeter ki yetişkinler metanetini koruyabilsinler. Arabaların uğultusundan, kargaşadan, telâş ve tedirginliklerden uzak birkaç saat... Televizyon ve bilgisayardan uzak birkaç saat. Bunu her bir çocuk hak eder... Her cami de içinde çocukların koşuşturmasını hak eder. Değil mi?

İsmail ezanın o mübarek sözlerinin hepsini bilmiyordu. Annesi tamamlıyordu eksik yerlerini. Arada kızırıyordu İsmail “bana yardım etme” diye. Öğrenecekti zamanla hatalarından dönmesini. Yeter ki kalfa sabırlı olsun, doğruyu öğrenecektir çirak...

Akşam namazı vaktiydi. İsmail annesinin imamı oldu. Bildiği ve öğrendiği kadar kıldırıyordu. Camiye başka hiç kimse gelmemişti. Hüzünlendi anne. Camilerin çocuklarla dolması için dua etti ve her camide bir çocuk köşesi olabilmesi için yeni projelerini tasarlamaya başladı caminin kapısını kilitlerken... ❁

MUTLU VE HUZURLU AİLE İÇİN...

رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ
أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا

“Rabbenâ heb lenâ min ezvâcinâ ve zurriyyâtinâ kurrate a’yünin vec’alnâ li’l-müttakîne imâmâ!”

“Ey Rabbimiz! Bize eşlerimizden ve nesillerimizden gözlerimizin nuru olacak iyi insanlar lütfet ve bizi fenalıktan sakınanlara rehber yap.” (Furkan, 25/74)

Dua, ibadetin özüdür. Dua, Allah’tan samimiyetle istediğimizde geri çevrilmeyen taleptir.

Her birimiz, bu dünyada ve âhirette bize mutluluğu da huzursuzluğu da getirebilecek hayırlı eş ve evlâtlara sahip olmak isteriz. Bunun için bizlerin de hayırlı bir eş ve ana-baba olmamız gerektiği bilinmektedir. O yüzden, evli bekâr demeden, Rabbimizin Kur’ân-ı Kerim’de bizlere öğrettiği bu güzel duayla ihtiyaçları karşılayan, isteyeniyi boş çevirmeyen Allah’a yalvaralım. Rabbimiz, Ondan dünya ve âhirette göz aydınlığı olacak eş ve çocuklar istememiz, huzurlu yuvalar kurmamız için bize bu âyet-i kerîme ile yol gösteriyor. Böyle dua etmemizi istiyor.

“Bu dua temiz toplum olmanın, dünya ve âhirette huzur bulmanın bir anahtarıdır.” denmiştir.

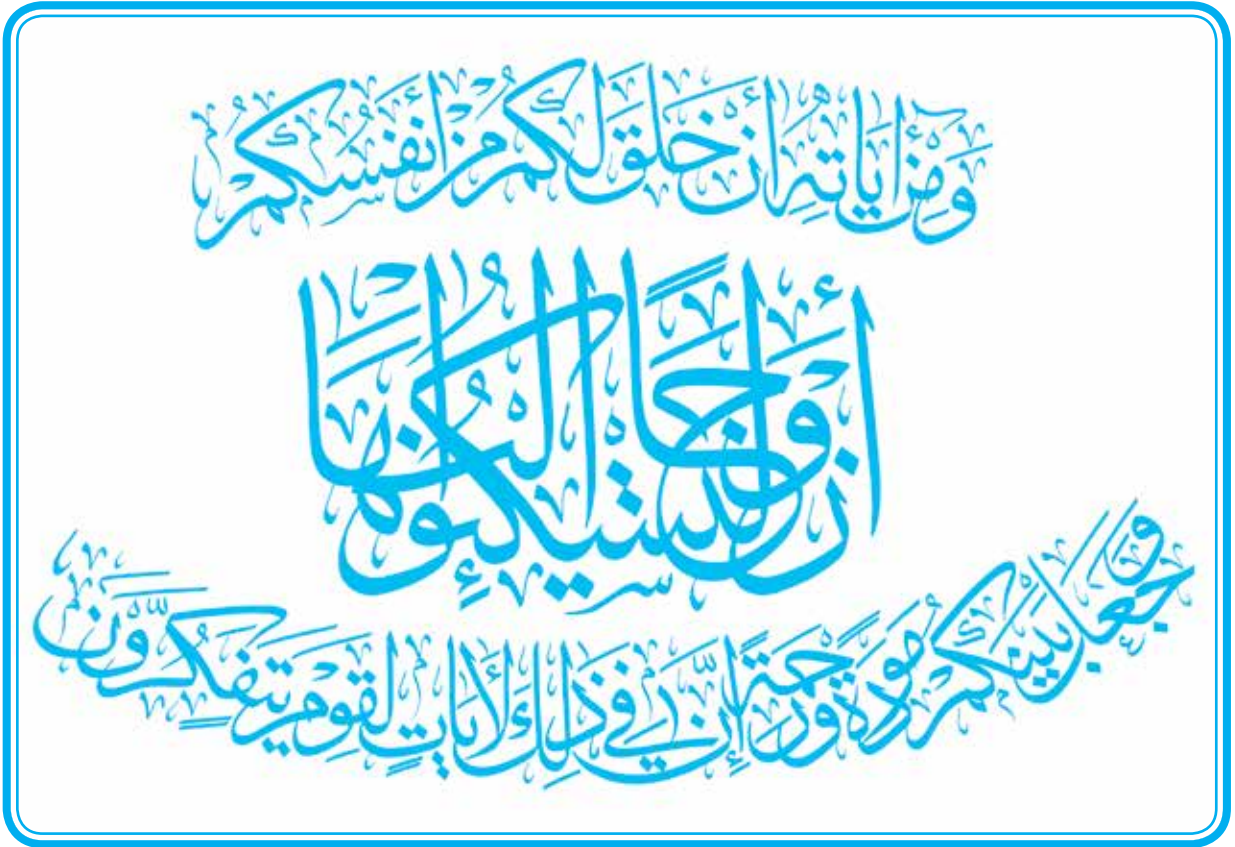
Bu dua, Türkçe olarak da yapılabilir, fakat Arapça olarak da okunsa daha iyi olur. Bu dua, zaten kısa bir âyet-i kerîme, ezberlemesi kolay. O yüzden âyeti Arapça okuyarak anlamını da düşünerek dua edersek daha iyi olur. ❁

İnsanı Allah'a Yönelten İşaretler Mecmuası:

EVLİLİK HAYATI

RÛM SURESİNİN 21. AYETİNİN TEFSİRİ

DR. SEFER HASANOV YİE ÖĞRETİM GÖREVLİSİ

“Onlara ısınıp kaynaşasınız diye size kendi türünüzden eşler yaratıp aranızda sevgi ve merhamet duyguları yerleştirmesi de Onun delillerindedir. Doğrusu bunda iyi düşünen kimseler için dersler vardır.”

BU AYET-İ KERİME VE MEKKE döneminde nazil olan diğer Kur’ân-ı Kerim ayetlerinin üzerine durduğu en önemli konulardan biri, insan hayatının bütün yönleri ve meydana gelen olayların Yaradan ile bağlantısıdır. Kâinat, Allah’ın varlığı ve

sıfatları ile ilgili ayetler, işaretler bütünü olarak ele alınmaktadır. Bu ayetler, insanı göklerde, yeryüzünde, ruhunun sırlı dünyasında ve diğer yaratıklarla münasebetlerinin oluşturduğu alanda dolaştırarak heveslerinin peşinden gitmesi sebebiyle

Yaratıcısı ile kopardığı bağınyeniden kurmasını hedeflemektedir.

Allah’ın birliğine, hikmetine, rahmet ve kudretine imanı sarsılmaz temeller üzerine oturtan bu Mekkî ayetlerden biri de Rûm suresinin 21. ayetidir. Bu

ayette evlilik hayatı, insanı Yaraticısına götüren işaretler bütününden oluşan bir mucize olarak sunulmuş minnettarlık ve şükran duygusu harekete geçirilmektedir. Böylece insan düşüncesi, Allah'ın iradesi ve varlığını görmezden gelerek erkek ile kadın arasındaki evlilik ilişkilerinin izah edilemeyeceği anlayışına yöneltilmektedir.

Bu ayet-i celilede ailevî ilişkiler, insan ruhunun huzur ve mutluluğunu hedefleyen nimetler bütünü olarak değerlendirilmiş, ailedeki eşin ruhî ve fizikî dengeyi sağlamada önemli bir faktör olduğu belirtilmiştir. Bununla beraber eşler arasında sevgi ve merhametin olması, insanın Rabbine giden yolu bulması ve kalbini Ona çevirmesi için bir işaret olarak gösterilmiştir. Bir taraftan, sükûn, sevgi ve merhamet, ailevî birlikteliğin ana kurucu unsurları olarak ifade edilirken, diğer taraftan, sadece Allah'ın varlığı, hikmeti, ilmi, rahmeti ve kudreti ile açıklanabilecek yüce nimetler olarak tespit edilip vurgulanmıştır. Ayrıca merhamet, sevgi ile birlikte zikredilerek, sevginin azalması durumunda bile, aile bağının korunmasına yardımcı olan tamamlayıcı unsur olarak ifade edilmiştir; nitekim değişik durum ve yaşlarda bu duyguların biri diğerine galip gelebilmektedir.

Ayetin sonuna geldiğimizde, önceki kısım, düşünenlere Allah'ın varlığı ve sıfatlarına dair çok sayıda delil ve işaret sunan bir kaynak olarak takdim edilmiştir. Bu açıdan yaklaşıldığında erkek ile kadın arasındaki ailevî ilişkiler, insanı düşünmeye sevk eden bir özelliğe sahiptir ki, bunun sonucunda Yaradan ile ilişkiler canlandırılıp pekiştirilmektedir. Aynı zamanda aile hayatı, Yaraticımız ve Onun özellikleri ile ilgili fikirler hazinesi olarak tasvir edilmiştir. Hem de öyle bir hazine ki, Kur'an nurundan mahrum kalan insan düşüncesi onu hayal bile edemez! Bu gerçeği, ayet-i kerimenin son cümlesi teyit etmektedir: **“Doğrusu bunda iyi düşünen kimseler için dersler vardır.”** Bu ifadede iki tekit edatı kullanılmıştır. Arapçanın belâgat kurallarına göre, bu uygulamaya sadece muhatabın şüphesini giderme ihtiyacı olduğunda başvurulmaktadır. ❁

ANA-BABAYA KÖTÜ DAVRANMAK

(Ukûku'l-Vâlideyn)

HALİL HOÇOV İRŞAD DAİRESİ BAŞKANI

Allah Rasûlü (s.a.s.), *“Size en büyük günahları bildireyim mi?”* sözlerini ashâbına yöneltmiş, *“Elbette, yâ Rasûlallah!”* cevabını alınca, *“Allah'a şirk (ortak) koşmak ve ana-babaya kötü davranmak (ukûku'l-vâlideyn).”* buyurmuştur. Bunu bizlere nakleden ashâb-ı kirâm, bu esnada Peygamberimizin arkaya dayanmış bir vaziyette olduğunu, daha sonra doğrularak *“Bir de yalancı şahitlik!”* dediğini bildirmekteyler.

“Ekberü'l-kebâir”, yani büyük günahların en büyükleri olan bu davranış ve tutumlar en büyük suçlardır. Bunlar başka yerlerde “mühlikât”, yok ediciler olarak ifade edilmiştir. Bu bağlamda başka hadislerde farklı günah suçları zikredilmiş, burada ise sadece üçü geçmektedir: Şirk, ana-babayı kızdırmak ve yalancı şahitlik.

Ana-babaya kötü davranmak, Allah'ın izniyle bizlere can veren insanlara karşı işlenen bir suçtur. O yüzden onları kıran herşey, “ukûk” – karşı gelme ve saygısızlık olarak kabul edilmiştir. Allah Teâlâ, memnuniyetsizlik ifadesi olarak onlara “of” demeyi Kur'an-ı Kerim'de yasaklamıştır. Hayırlı selefimiz, “Eğer ‘of’ demekten daha küçük bir şey olsaydı, Allah onu da yasaklardı.” demişlerdir. Memnuniyetsizlik ifade eden oflama puflamalar bile makbul ve caiz olmadığına göre, ana-babaya laf etme, hakarete bulunma, vurma ve dayak atmalar, elbette ki, bu evlâtları helâk edecektir.

Allah'sız bir dünya olmayacağı gibi, bizim veya çocuklarımızın ana-babalarına gerekli saygı ve hürmeti göstermeden aile birlikteliğinden anlaşma, bereket ve haz alma beklenebilir. Allah Teâlâ müminleri işte bu ruhta terbiye etmektedir: **“Allah'tan başka tanrı tanıma; sonra kınanmış ve yalnızlığa terk edilmiş olarak kalırsın. Rabbin, sadece kendisine kulluk etmenizi ve anne babanıza iyi davranmanızı emretti. Onlardan biri veya ikisi senin yanında yaşlanırsa, onlara öf bile deme! Onları azarlama! İkisine de gönül alıcı güzel sözler söyle. Onlara merhametle ve alçak gönüllülikle kol kanat ger. ‘Rabbim! Onlar nasıl küçüklükte beni şefkatle eğitip yetiştirdilerse, şimdi sen de onlara merhamet göster!’ diyerek dua et.”** (el-İsrâ, 17/22-24) ❁

EN DEĞERLİ MİRAS: GÜZEL TERBİYE

YRD. DOÇ. DR. MUSTAFA CANLI YÜKSEK İSLÂM ENSTİTÜSÜ

حَدَّثَنَا أَيُّوبُ بْنُ
مُوسَى عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ
أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَا تَحَلَّى
وَالِدٌ وَلَدًا مِنْ تَحَلِّيِ أَفْضَلَ
مِنْ أَدَبٍ حَسَنٍ»

“Hiçbir anne baba,
çocuğuna güzel
terbiyeden daha
kıymetli bir bağışta
bulunmamıştır.”
(Tirmizî)

Çocuklarımız, bizlerin sürûr kaynağıdır. Çocuklarımız, Rabbimizin bizlere lütf u keremidir. Çocuklarımız, Rabbimizin bizlere emanetidir. Allah Rasûlü -sallâllâhu aleyhi ve sellem, “Çocuğunun senin üzerinde hakkı var.” (Müslim) buyurmuştur.

Evet, yavrularımızın bizler üzerinde hakları var. Bu haklardan biri de onlara Rabbimiz Teâlâ'nın hoşnut olacağı bir terbiye verebilmektir. Hakikatte **terbiye, kalp, beyin ve davranışlarda tezâhür eden** büyük bir değişimdir. Terbiyeye önce gönül dünyasından başlanmalıdır. Sevgimizi ve merhametimizi de işin içine ka-

tarak yavrumuzun kalbine Allah'tan başka ilâh olmadığını nakşetmeliyiz. Sonra doğru, isabetli ve hak bilgilerle çocuğumuzun beynini donatmalıyız.

Terbiye, insanın yeme içmesinden giyimine, söz ve davranışlarından yatıp kalkmasına kadar bütün hayatını kuşatır. Neticede insan, aldığı terbiye ve eğitime göre konuşur, yer, içer, oturup kalkar. Bu bakımdan **terbiye temeldir**. Temeli nasıl tesis ederseniz bina ona göre şekillenecek, sağlamlığı da o derece olacaktır.

Terbiye en değerli mirastır. Serlevha hadisimizde de ifade edildiği üzere bir anne baba, evlâdına güzel

terbiyeden daha değerli bir miras bırakmaz. **Terbiye zenginliktir.** Hem de yükler dolusu altına sahip olmaktan daha fazla bir zenginlik. Anne-babasından, büyüklerinden güzel terbiye alan bir genç, ne büyük bir servete sahiptir. Terbiyeli, büyüklerine saygılı, küçüklerine merhametli bir evlâda sahip olan anne ve baba, ne muhteşem ve bitmek tükenmek bilmeyen bir hazinenin sahibidir.

Şu bir hakikat ki, **terbiye anne karnındayken başlar.** Annenin sözleri ve tavırları, yemesi içmesi, hattâ giyim kuşama, karnındaki yavrusu üzerinde öyle veya böyle bir etki oluşturur. Sonra insanın terbiye serüveni, anne kucacı ile devam edip babanın da devreye girmesiyle hayat boyu sürer. Dolayısıyla terbiyenin ilk durağı, anne-babadır. Çocuğun güzel bir terbiye edinmesi ve iyi bir eğitim alması açısından, işin başında ve devamında, yani her aşamasında, anne-babanın küçümsenmeyecek bir yeri vardır. Bu bakımdan **terbiye sorumluluktur.** Yüce Allah, çocukları ana-babasına emanet olarak lütfetmiştir. Sevgili Peygamberimiz, ana-babanın evlâtları üzerindeki bu sorumluluğunu şu veciz ifadesiyle işaret buyurmuştur: “Her doğan, fitrat üzere doğar. Sonra anne babası onu Yahûdî yahut Hıristiyan veya Mecûsî yapar...” (Buhârî) Bu bağlamda **terbiye fitrata dönüşür.** Terbiye ile insan, fitratında var olan özellik ve güzelliklere kavuşur. Yani özüne döner. Aslında terbiye ile yaptığımız şey, insanı fitratına uygun söz ve davranışlara yönlendirmektir.

“Ağaç yaşken eğilir.” diye bir atasözümüz vardır. Onun için insanın eğitimi açısından erken yaşlar çok önemlidir. Sevgili Peygamberimiz (s.a.s.), “Çocuğa namazı yedi yaşında öğretin...” (Titmizî) buyurmuştur. Çocuğun hayatı boyunca devam ettireceği alışkanlıkların, erken yaşlardan itibaren yerleşmesi önemlidir. Yerleşmesi gereken bu alışkanlıkların en önemlilerinden birisi namazdır. Âlemlere rahmet olarak gönderilen Efendimiz (s.a.s.), namaz alışkanlığının erken

yaşlardan itibaren yerleşmesine çok ehemmiyet vermiştir. Bir seferinde küçük yaşta Abdullah bin Abbas (r.a.) geceyi teyzesi Hazreti Meymûne'nin yanında geçirecekti. Efendimiz (s.a.s.), Meymûne annemize “Çocuk namaz kıldı mı?” (Ebû Dâvûd) diye sorarak ehemmiyetini ortaya koydu. Evet, **Allah inancından sonra çocuklarımıza vermemiz gereken ilk terbiye, namaz terbiyesidir.**

Nebevî terbiye metodunda erken yaşların büyük önemi vardır. Fahr-i Kâinât Efendimiz, özellikle küçük çocukların güzel davranışlar edinmesi üzerinde önemle dururdu. Bir seferinde yemek yerken tabağın içinde elini rastgele dolaştıran Ömer b. Ebû Seleme (r.a.) merhametle şöyle seslenmişti: “Yavrucuğum! Besmele çek, sağ elinle ve önünden ye.” (Buhârî) Görüldüğü üzere Efendimiz (s.a.s.), bir vesileyle çocuğa yemekle ilgili üç edep husûsunu hatırlatmış oluyor.

Terbiye şekil vermedir. Gönlü, beyni ve davranışları şekillendirmektedir. Bu mânâda anne-babaya çok iş düşmektedir. Yavrularını şekillendirmek, terbiyelerini vermek noktasında Cenâb-ı Hak, onlar üzerine hem yetki vermiş, hem de sorumluluk yüklemiştir.

Terbiye şekle ruh verir. Aynı faaliyette bulunmamıza rağmen işin içerisine terbiye girdiğinde yaptığımız işin mahiyeti, sonucu değişmektedir. Meselâ yemek yerken, besmele çekip sağ elimizle ve önümüzden yediğimizde o yemek bize şifâ olur, enerji olur; aksi durumda hastalık olur, kilo olur, yük olur.

Terbiye dönüşümdür. Gönülde, beyinde, davranışlarda dönüşümü sağlamaktır. En büyük mürebbî Hazreti Muhammed (s.a.s.)'dir. Zira o câhiliye insanını, kızını diri diri gömen cânîlikten arındırıp karıncayı bile ezemeyecek merhametli bir varlığa dönüştürmüştür.

Terbiye bir çırpınıştır. İmandan yoksun, vicdansız ve acımasız dünyanın çarklarından yavrumuzu çekip almaktır, selâmete erdirmektir.

Cenâb-ı Hak, “**Ey inananlar! Kendinizi ve ailenizi, yakıtı insanlar ve taş olan ateşten koruyun...**” (et-Tahrîm, 66/6) buyuruyor. Onun için terbiye bu çağrıya kulak vermektir. Bu mânâda; **terbiye sahiplenmedir.** Ne olursa olsun, yavrumuza sahip çıkmaktır. “Olmuyor, yapamıyorum.” deyip işin peşini bırakmamaktır. Nuh -aleyhisselâm- gibi, isyankâr evlâdına; “**Yavrucuğum! Bizimle beraber sende (gemiyeye) bin, inkârcularla birlikte olma!**” (Hûd, 11/42) diye son dakikaya kadar haykırmaktır. Biricik yavrumuzu aslanın pençelerine nasıl terk edebiliriz ki? Bunun için **terbiye sabır ister.** Alışkanlıkları bıraktırmak veya değiştirmek zaman ister, sabır ister. Bunlar bugünden yarına olacak işler değildir. Kilim dokur gibi ilmek ilmek işleyeceksin. Onun için **terbiye emek ister.** Büyük bir teslimiyet ve tevekkül ile çocuğunun terbiyesi için çalışacaksın, gayret edeceksin. Gerisini Cenâb-ı Hakk'a havale edeceksin. Neticede lütfedecek olan O.

Terbiye ihmale gelmez. Terbiye ve eğitim üzerine ihtimam göstermemiz gerekiyor. Aksi takdirde hem kendimizi hem de ailemizi hüsrana sürüklemiş oluruz. Yüce Allah bu hususta şöyle seslenir bizlere:

“Gerçekten hüsrana uğrayanlar, kıyamet günü hem kendilerini hem de ailelerini ziyana sokanlardır. Bilesiniz ki, bu apaçık bir hüsrandır.” (ez-Zümer, 39/15)

Terbiye geleceği inşa etmektir. Bizden sonra geleceği çocuklarımız inşa edecek, geleceği onlar imar edecekler. Onun için onların terbiye ve eğitimi ile uğraşmak, geleceğimizi inşa etmek ve şekillendirmektir. Onun için geleceğimizin aydınlık olmasını istiyorsak, yavrularımızın terbiye ve eğitimine büyük ihtimam göstermemiz gerekmektedir.

Cenâb-ı Hak, yavrularımızı Sevgili Peygamberimizin güzel ahlâkıyla ahlâklandırın!

Cenâb-ı Hak, yavrularımızı yanlış düşüncelerden, uygunsuz söz ve davranışlardan uzak eylesin! Âmin! ❁

Sevgili okurlarımız!

Bu ay sizden birkaç mektup aldık. Doğrusu çok duygulandık. Acaba dergimiz halkın ihtiyaçlarına, soru ve sorunlara cevap olabiliyor mu? derken Provadya'dan Salim Hocanın dergi ile ilgili paylaşımı geldi: "Dergi benim canım. Dergiyi ben elime aldığım zaman hepsini okumadan bırakamıyorum." diyor ve şöyle devam ediyor Salim Bey: "Burada, bir dedemiz var, 92 yaşında. Derginin parasını

daha bundan iki ay evvel getirdi ve dedi ki: "Salim Hoca, ben belki yarın ölürüm. Ama benim dergim benim kapıma gelsin, bu dergi batmasın. Dergi geciktiğinde de tekrar tekrar bana telefon açıp ne oldu diye soruyor..."

Bu sözlerden sonra ne denir ki... İyi ki varsınız sevgili okurlarımız!

Kitaplar gelişmek isteyenler için vardır, derler. Dergiler de yaşatmak isteyenler için vardır, diyoruz. Biz, hep beraber bu topraklarda Müslüman-Türk kimliğini, İslâm kültürünü yaşatanlar oluyoruz. Dergi de bunun sadece bir parçası. Çok daha büyük bir bütünün parçasıyız hepimiz. Beraber ve hepimiz!

ÇÜNKÜ SİZİ

ORDUEVİNDE EZAN SESİ

Hocazâde M. Muhyiddin Efendi Ödülüne İthaf

İnsanımız coşmuş yüceden yüce,
Umutlar yeşermiş, bu nasıl gece!
İstanbul hâfız dedi Elif, Lâm
Nağmeler nağmesi çınladı İslâm.

Maviye boyanmış bak başkent Sofya
Ve iman edenler koşmuş buraya!
Törenler töreni Hocazâde'ye,
İthaf, İslâmiyet yaşasın diye!...

Salonda Allah'ın kelâmı hâkim
Gözler ışın ışın, değil an vahim.
Gökkubbeyi saran gür ezan sesi,
Huzurdur Kur'an'ın her kelimesi.

Masumlar da göğüs gerdi tanklara
Nice şehit verdik işbu anlara!...
Bire dek ateşten gömlekler giydik
Düşman kurşununu kalpte erittik.

Ecdat yadigarı bu topraklardan
Kovmak istediler bizi yuvadan.
Bir değil, bin değil, milyonuz kardeş,
Teslim bayrağını kaldırdı kalles!

Bizimleydi Dünya, Anavatan da,
Yüce Tanrı, Allah, ağaran tan da.
Yeri göğü sarstı birliğin sesi
Tabuta gizlendi yaşam hilesi!

Ve varız, yolumuz aydın hür dünya
Ve varlığımızın şahidi Sofya,
Bilin ki kimseye kalmaz bu dünya
İnsan olun, geçin yeni sayfaya!

Orduevi'ndeki o bâkî sedâ
Düşmanlığa, hınca dedi elvedâ!
Hoşgörü bağıştır ya Mevlânâ'dan
Dinimiz de ışık Rasûlüllah'tan!

Tanrı yolundayız sonsuzluğa dek
Dinden, dilden, ırkıtan olmaz vazgeçmek.
Mankurlara ahlar erdi tâ Arş'a
Biz varlık adına girdik savaşa!

Kesilen yolları açtık hamleyle
Kitle eylemlerle çıktık sahile!
İnsanı yok etmek boş bir hikâye
Bilin ki, Allah'tır bize himaye!

Hacı Sabri İ. Alagöz
8-9 Aralık 2017
Sofya, Bulgaristan

NLE VARIZ...

KALIRSA YALNIZ BİR İSİM KALACAK

Herşey gibi bir gün ömür bitecek,
Sönecek âlemin tüm ışıkları,
Kalırsa yalnız bir isim kalacak
Bir de soğuk yüzlü mezar taşları.

Gün gelir taşlar da toprağa döner
Gün gelir umutlar bir yerde söner
Son davet orada tecelli eder
Çok şey anlatır, kabrinde yatana
Ait olmayan mezar taşları.

Vehbi İ. Hasan

Şumnu İmam Kursu 2017 Mezunu

İslâm'ın Evlilik Hakında Hükmü Nedir?

İslâm'ın evlilik hakkında hükmü, insanların buldukları şartalara göre değişebilir. Peygamberimiz Hazreti Muhammed (s.a.s.) evlilik konusunda acele edilmesini emretmiştir. Günümüzde reşit olduklarında gençlerimizi evlendirmek toplumu ahlâkî bozulmadan koruyabilmek için en önemli konudur. Evlilik için üst sınırı olmayan finansal ve sosyal sorunların çözümünü beklemek yanlıştır. Bundan da öte bu konuda Allah Teâlâ Kur'ân-ı Kerim'de şöyle buyurmuştur: *“Sizden bekâr olanları, kölelerinizden ve cariyelerinizden durumu uygun olanları evlendirin. Eğer bunlar yoksul iseler, Allah onları lütfuyla zenginleştirir. Allah, lütfu geniş olandır, hakkıyla bilendir. Evlenmeye güçleri yetmeyenler de, Allah kendilerini lütfuyla zengin edinceye kadar iffetlerini korusunlar.”* (en-Nûr, 24/32)

İslâm'a göre evlenmenin temel amaçlarından biri nesil yetiştirmektir. Bu açıdan genç yaşta evlenmek önemlidir, çünkü yaşların ilerlemesi ile çocuk sahibi olma konusunda bazı sorunlar belirmektedir.

Bu fetva, Yüksek İslâm Şurasının Fetva Komisyonu tarafından verilmiştir. ❁

KUDÜS'ÜN KALBI

MESCİD-İ AKSÂ YOLCULUK NOTLARI - III

DR. İSMÂİL CAMBAZOV ARAŞTIRMACI

SEVGİLİ PEYGAMBERİMİZ (S.A.S.)'İN ÜZERİNE BASARAK GÖKLERE YÜKSELDİĞİ MÜBAREK KAYA

Ve nihayet kutsal Mescid-i Aksâ avlusundayız. Asıl konuya girmeden önce bir yanlış düzeltmek isterim. Ben ve birçoklarımız Mescid-i Aksâ denince televizyon ekranları ve gazetelerde gördüğümüz altın kubbeli binayı anlarız. Oysa mesele bambaşka... Altın kubbeli binanın adı Kubbetü's-Sahra (kaya kubbesi). Burada, kubbeden ziyade altında bulunan kayanın kendisi son derece kıymetlidir. Bazı insanların inanışına göre, Allah Teâlâ yerüzünü yaratmaya bu kayadan başlamıştır. Nice peygamberler burada ibadet etmiş ve hepsinden önemlisi Peygamber Efendimiz (s.a.s.) bu kayanın üzerinden Mirac'a yüksel-

miştir.

ŞU HALDE MESCİD-İ AKSA NERESİ?

Rehberimizin verdiği bilgilere göre, mübarek Mescid-i Aksâ, Kudüs'te "eski şehir" diye adlandırılan tarihî bölgenin surları içerisinde ve orasının altıda biri kadar olan, 144 dönümlük dikdörtgen şeklinde alanın tamamıymış. Etrafı bir yandan şehir surları, diğer taraftan Memlûklü Medreseleri (15 dolayında) ile çevrili bu araziye, içindeki mübarek kaya bereketlendirmiştir.

Mescid-i Aksâ'nın sınırları içinde 200 den fazla İslâmî eser bulunmaktadır. 144 dönüm içerisinde açık ve kapalı alanları, yer altındaki ve üstündeki mescitleri, minareleri, kubbeleri, mihrapları, namazgâhları, kuyuları, kemerleri, çeşmeleri, kapıları, medreseleri ve daha birçok

İslâmî eserleri barındırmaktadır. Mescid-i Aksâ sınırları içerisindeki mevcut binaların ve açık alanların tamamı kutsaldır. Buralarda kılınan her namaz ve yapılan her ibadete 500 kat fazla sevap yazılmaktadır.

Bugün Mescid-i Aksâ'nın arazi si içinde tam beş tane mescit var: Kubbetü's-Sahra mescidi, Kible mescidi, Mescid-i Kadim (Eski Mescit), Burak Mescidi ve Mervan Mescidi. Öteki ibadet yerleri, medreseler, hayır cemiyetleri ve vakıfların sadece isimleri 5-10 sayfaya sığmaz.

KUBBETÜ'S-SAHRA MESCIDI

Bugünkü Mescid-i Aksâ külliyesine ilk mescidi Hazreti Süleyman (a.s.) yaptırmıştır. Ancak bugün onun yaptığı eserden hiç bir nişan kalmamıştır. Bizim yanlışlıkla Mes-

cid-i Aksâ olarak kabul ettiğimiz Kubbetü's-Sahra Mescidi ise Emevî halifelerinden Abdülmelik bin Mervan tarafından 692 yılında yaptırılmıştır. Kubbetü's-Sahra, Mescid-i Aksa toprağında yapılan ilk İslâmî eserlerden birisidir. Aynı ayrı yapılan 8 kemerin altından geçerek oraya ulaşıyor. Sekizgen şeklinde olup 4 ana kapısı ve 16 penceresi bulunuyor, bakırdan olan kubbenin üstü altın ile kaplıdır. Mescidin içerisinde es-Sahratü'l-Müşerreffe – mübarek kaya bulunuyor. Hazreti Muhammed (s.a.s.) işte bu mübarek kayanın üzerine basarak göklerle yükselmiştir.

Kubbetü's-Sahra, mukaddes kayanın tamamını değil, sadece bir kısmını örtmektedir. İçinde Peygamber Efendimizin Mirac'ından kaldığı düşünülen Kadem-i Saadetlerinin (mübarek ayak izleri) bulunduğu kaya parçası bir mahfazanın içinde korunmaktadır. Bu kaya, düzensiz bir şekle sahip doğal küçük bir mağaradır. Birkaç basamaktan inerek içine girebiliyorsunuz. Giriş kapısının sağında ve solunda iki küçük mihrap yer alıyor. Yukarıya baktığımızda ise geniş, bir kişinin geçebileceği kadar bir oyuk bulunuyor. Haçlılar, Mescid-i Aksâ'yı işgal ettiklerinde Kubbetü's-Sahra'yı kilise olarak kullanmışlar. Kayanın üstünü oyup burada kurban kesiyorlarmış. Bu oyuk bundan ibarettir.

Demek ki, biz şimdi bütün hayatımızda özlediğimiz, rüyalarımızda gördüğümüz altın kubbeli Mescid-i Aksâ önünde değil de Mescid-i Aksâ ve Beytü'l-Makdis denen alanın tam ortasında bulunan Kubbetü's-Sahra mabedi önünde bulunuyoruz. İslâm'ın ilk kiblesi, sevgili Peygamberimizin mirac yeri, cennet hurileri tarafından karşılanarak bütün peygamberlere, büyük meleklerle iki rekât namaz kıldırdıktan sonra göküzüne yükseldiği kutsal mekânın üzerinde bulunuyoruz.

Yüzlerce yıl boyunca Kudüs'ün çok el ve nitelik değiştirdiği bilinmektedir. Aslında bugünkü Mescid-i Aksâ'nın yerini keşfeden ve oraya ilk Tahta Mescidi kuranın Müslümanların ikinci halifesi Hazreti Ömer (r.a.) olmuştur. İslâm tarihleri bu olayı şöyle anlatırlar: Filistin ve Kudüs, birçok el değiştirdikten sonra 638 yılında Müslümanların ikinci halifesi Hazreti Ömer tarafından fethedilmiştir. Büyük halifenin ilk işi, şehirde nizam intizam kurup idareyi düzenlemek değil de Mescid-i Aksâ'nın yerini aramak ve bulmak olmuştur. Hazreti Muhammed (s.a.s.)'in tarif ettiği bu mukaddes alanı bulunca da hemen orasını temizletmiştir. Zira şehri idare eden muhtelif dinsiz yöneticiler bu mübarek mekânı kasten unutturmak için kirletip pisletmek suretiyle insan ve hayvan artıklarının atıldığı bir gübreliğe dönüştürmüşlerdir. Büyük halifenin öncülüğünde kısa bir zamanda temizlenen bu mübarek kayanın üzerine Hazreti Ömer bir sundurma yaptırmıştır. Bu tahta sundurma burada Müslümanların ilk mescididir.

Hazreti Ömer'in inşa ettirdiği bu yapı günümüze ulaşmamıştır, sadece ismi kalmıştır. Bugün Kubbetü's-Sahra'ya yanlış bir şekilde Ömer Mescidi denmesinin sebebi de budur.

KIBLE MESCİDİ

Bilindiği gibi, Mekke'deki mağarada Allah Teâlâ'nın "oku!" emrini alan sevgili Peygamberimizin ilk işi, Cebrail (a.s.)'in kendisine öğrettiği şekilde namaz kılmak oldu. İyi, ama namaz kılarken yüzünü nereye çevirecek, ilk Müslümanların kiblesi neresi olacak meselesi ortaya çıktı. Ancak Mekke'de iken önceleri Kâbe'ye karşı durup namaz kılmıştı. Hazreti Muhammed (s.a.s.) buranın bir puthane şekline çevrilmesini hoş karşılamadığı

ve fakat yüzünü de buradan başka tarafa çevirmek istemediği için namazını Kâbe'deki İbrahim makamında kılarken yüzünü Kudüs'e çevirerek Kâbe'yi Kudüs ile kendi arasına alırdı.

Hicretten önce Mekke'deki bütün Müslümanlar namazlarını Kudüs'e doğru yönelerek kıyorlardı. Bu, hicretten sonra da bir müddet devam etti. Kudüs şehrinde bulunan Mescid-i Aksa, hem Yahudîlerin hem de Hristiyanların kiblesi idi. Müslümanlar da namazlarda yüzlerini buraya çevirince Kudüs şehri kısa bir müddet ehl-i kitabın kiblesi haline geldi. Hicretin ikinci (yani milâdî 624) yılında. Hazreti Muhammed (s.a.s.) Beni Seleme yurdundaki mescitte Kudüs'e doğru dönmüş bir vaziyette ikinci namazını kılıyordu. Namazın ikinci rekâtının rukuunda iken Bakara suresinin 144. ayet-i kerimesi nâzil oldu. Bunun üzerine Peygamberimiz hemen yüzünü Kudüs'ten Kâbe'ye doğru çevirdi. Böylece namazın yarısı bir kibleye, diğer yarısı da yeni kibleye dönülerek kılındı. Bu sebeple bu mescide iki kibleli mescit anlamına gelen Mescid-i Kibleteyn adı verildi.

Mescid-i Aksa alanının tam ortasına Kubbetü's-Sahra'yı kuran Abdülmelik bin Mervan'ın oğlu Melik bin Abdülmelik, Müslümanların ilk kiblesi olan Kudüs'ün kutsiyetini abideleştirmek için yine bu kutsal alanın bir ucuna Kible Mescidi denilen bir cami yaptırmıştır. Kudüslü Araplar buraya hem Kible Mescidi, hem Aksâ Mescidi'nin Cuma Camii diyorlar, hem de Mescid-i Kebir olarak adlandırıyorlar. Biz namazlarımızın çoğunu, içi Kur'an-ı Kerim'den ayetler, Peygamberimizden hadisler, pahalı çini ve âvizelerle süslü, zemin halılarla kaplı bu mübarek camide kıldık. Büyük Arap fıkıhçıların bu kutsal mekânın içinde 5-10 yerde oluşturdukları vaaz ve sohbetlerine katıldık. Allah kabul eylesin! ❁

ESKİCUMA'DAKİ SAAT CAMİSİ

AYDIN ÖMEROV YİE ÖĞRETİM GÖREVLİSİ

Cuma-i Atik veya Eskicuma (Tırgovişte) şehri, Eski İstanbulluk (Preslav) Dağı'nın güney yamacına, Vrana Nehri kıyısına kurulmuştur. Bulgaristan'ın kuzey doğusunda, 40.000 dolayında nüfusa sahip bir şehirdir. Coğrafi konumu ve yaşamaya elverişli verimli toprakları erken dönemlerde bu bölgede yerleşim merkezi kurulmasına sebep olmuştur. Traklar, Roma, Bizans ve ilk Bulgar devleti dönemlerinde bu topraklar stratejik, ekonomik ve ziraî açıdan elverişli olması ile ilgi gören bölge olmuştur. Cıvarda bulunan Bulgar ve Osmanlı devletlerine ait kaleler bölgenin stratejik öneminden haber vermektedir.

Bugünkü Eskicuma (Tırgovişte) şehri Osmanlı döneminde Türkler tarafından kurulmuştur. Şehirle ilgili Osmanlı dönemine ait ilk kayıtlara 1573 yılında rastlanmaktadır. O dönemde ziraî ve ticarî merkez olarak gelişen Eskicuma şehri zanatkârlarıyla nâm salan bir Osmanlı kasabası olarak gelişmiştir.

Eskicuma merkezinde bulunan Mehmed Ağa Camisi, halk arasında Merkez Cami olarak da zikredilmektedir. Ancak daha ziyade Saat Camisi olarak bilinmektedir. Eskiden yanında saat kulesi olması hasebiyle bu isim halk arasında yayılmış ve benimsenmiştir.

Kare planlı olan cami, çift kasmağa oturan tek kubbe ile örtülüdür. Cami, kesme taştan inşa edilmiş ve sonradan yapılan son cemaat yeri ilâvesi ile bugün ayakta. Caminin kubbesi sekizgen kasmağa oturan sekiz dilimlidir. Caminin aydınlatmasının gayet güzel olması için üç seviyeli pencereleri ile her yönden ışık almaktadır. Zeminin az yükseğinden bir sıra geniş mamur pencere, kasnak seviyesinden bir sıra pencere ve kubbe seviyesinde bir sıra pencere ile her taraftan ışık girebilmesi için gayet güzel bir şekilde hesaplanmış ve planlanmıştır.

Son cemaat yeri iki bölümlü ve iki katlı olup güzel ve düzgün bir şekilde yapılmış ve sonradan eklenmiştir. Caminin büyük salonunda iki katlı kadın mahfili ahşap olarak yenilenmiştir. Son restorasyon öncesi cami minberi ve mihrabı yenilenmiş, ondan önce cami mihrabı dört sıra mukarnaslı nişten oluşmakta imiş. Minberi ahşaptan olup bugün gayet güzel yeni çiniler ile süslenmiş ve ferah bir görünüme bürünmüştür.

Cami minaresi kesme taştan olup kaidesi, gövdesi, şerefsi ve külâhı ile klasik Osmanlı minarelerindedir.

Cami, tamir kitabesinden de anlaşılacağı üzere hicri 1221/1806 senesinde köklü bir tamir geçirmiştir. Tamiri yaptırın ise dergâh-ı âli kapıcıbaşlarından Mollazâde Hacı

Ali Ağâdır. Bu zatın mezartaşı da cami müstemilâtında muhafaza edilmektedir.

Namaz salonuna giriş kapısının üzerinde bulunan Eskicumalı şair Hamîd'e ait manzumedden ibaret tamir kitabesi şöyledir:

*Habbezâ a'yân-ı belde eyleyip himmet hemîn
Oldu tekmi'l bu ibâdethâne-i dârü'l-muîn*

*İşbu dünyâ-veş harâb-ender-harâb olmuş idi
Çün atik câmi nev oldu müjdeler yâ müminîn*

*Hem münakkaş tâkımnı seyretti dedi ârifin
Hâzihî cennâtü adnin fedbulûhâ hâlidin*

*Giydi sîm tâcın minâre arşa erdi tâ seri
Bir müzeyyen serv-i kad şûh gûyâ ber-zemîn*

*Her seher eyler müezzinler salâtile selâm
Hemçünin ki andelîb bâğ-ı firdevs-i güzîn*

*Hacı Mollazâde ser-turna-yı dergâh-ı ulâ
Saçtı nice sîm ü zer der-râh-ı hayrû'r-râhimîn*

*Ey Hamîdî çıktı üçler okudu târihini
Yevm-i mahşer olsun el-Hâc-ı Ali yâ Rab emîn*

**Ketebehû Hüseyin el-ma'rûf
Fî 15 Şaban 1221**

Amel-i Çorbacızâde Sâlih ❁

OSMANLI VE BULGARISTAN İDARESİNDEKİ AHIÇELEBİ MÜFTÜSÜ:

AGUŞZÂDELERDEN SÂLİH SÂMÎ EFENDİ

SALİH DELİORMAN ARAŞTIRMACI

ESKİDEN AHIÇELEBİ KAZASI olarak bilinen bölge, neredeyse tamamı Müslümanlardan oluşan nüfusuyla 1913 yılından itibaren Osmanlı toprağı olmaktan çıkıp Bulgaristan toprağı olmuştur. Bu bölgenin merkezi Paşmaklı ya da bugünkü resmî adıyla Smolyan şehridir. Bu yörede yüzyılın üzerinde bir zaman zarfında Aguşzâdeler, yani Aguşoğulları ailesinin siyasi, ekonomik, sosyal ve dinî bakımdan rolleri çok büyüktür. Bu aileden biri de âlim Sâlih Sâmî Efendi'dir.

Bu zat, Osmanlı devletinde faklı askerî ve idarî görevlerde, bir dönemde Ahiçelebi'nin idarecisi bulunan Âguş Ağa'nın torunudur. Babası Hacı Hüseyin Ağa ise Ahiçelebi Kaza İdare Meclisi üyeliği ve Kaymakam Vekilliği görevlerinde bulunmuş, Dergâh-ı Âli Kapıcıbaşılığı rütbesine nail olmuştur. Annesi, yine Rodoplar'ın tanınmış yöneticilerinden Salih Ağa'nın kızı Fatma hanımdır. 1262/1846 senesinde Kirazlı (Çereşovo) köyünde doğmuştur ki, bu köyde Aguşoğullarının yazlık konağı bulunmaktadır. Asıl konakları ise Tozburun (Mogilitza) köyündedir ve bugüne kadar aile mirası olarak güzel bir mimarî ve kültür eseri olarak korunmuştur.

İlk eğitimini aile ocağındaki eğitimli kişilerden alan Sâlih Sâmî Efendi, daha sonra Ahiçelebi Müftüsü Hacı Abdurrahman Emânî Efendi'nin yanında iyi bir medrese eğitimi görmüş, dinî ve Arabî ilimleri tahsil edip 1293/1877 yılında icazet almıştır. Bir sene sonra hayata veda eden hocasının yerine Ahiçelebi Kaza Müftüsü olarak görevlendirilen Sâlih Efendi bu vazife-

sini bölgedeki Osmanlı idaresinin sonuna kadar sürdürmüştür. Müftülüğünün yanı sıra Tozburun'da faaliyet gösteren medresede müderrislik de yapmıştır. Ayrıca aileden gelen binlerce koyun, binlerce dönüm tarla ve ormandan oluşan mal varlığını da idare etmeyi ihmal etmemiştir.

Hacca gidip gelmeye muvaffak olan Sâlih Efendi, ilmi ve idareciliği ile temayüz etmiştir. Yürütmüş olduğu başarılı hizmetlerden dolayı 1301/1884 yılında İbtidâi Hâric Edirne Müderrisliği ilmiye rütbesine lâıyk görülmüş, 1900 yılında İzmir Pâyesi, 1904 yılında da Mecidî Nişân (3. rütbe) ile taltif edilmiştir.

1900'lü yılların başlarında sıkça Bulgar eşkiyasının tehdit ve saldırılarına maruz kalan Hacı Sâlih Sâmî ve kardeşleri, zor şartlara rağmen o yıllarda ve özellikle de Balkan Savaşları esnasında yapılan baskılara boyun eğmemiş, Rodoplar'da Müslüman Türk kimliğinin korunması için yürütülen mücadelede öncülük etmişlerdir. Hem Hristiyanlaştırmaya, hem de daha sonra başlatılan Bulgarlaştırmaya kendisi ve yetiştirdiği evlâtları karşı çıkmışlardır.

Sahip olduğu ilim ve irfan ile birlikte ailesinin bölgedeki nüfuzu Hacı Sâlih Sâmî Efendi'nin Balkan Savaşları sonucunda Bulgaristan toprağı olan Ahiçelebi bölgesinde de müftü olmasını sağlamıştır.

Müftü Sâlih Efendi, bir kısmı muhtemelen büyük bir âlim olan hocası Abdurrahman Emânî Efendi'den, civardaki başka okumuş kişiler ve Tozburun Medresesinden intikal eden

büyük bir kütüphaneye sahiptir. Bazı rivayetlere göre, 6000 dolayında olan kitap ve belgeler, Tozburun'daki konaklarının en fazla güneş alan büyük odasında muhafaza edilmiştir. Ancak komünistlerin devlet idaresini ele geçirmeleriyle farklı bölgelere sürgün edilen ailenin en değerli manevî mirası olan bu kütüphane epey çarçur edilmiştir. Bazı bilim adamlarının gayretleriyle 1950'lerin başlarından itibaren kitapların bir kısmı Paşmaklı, Filibe ve Sofya kütüphaneleri ve arşivlerinde koruma altına alınmıştır.

Müftü Hacı Sâlih Efendi'nin Muhammed (Mehmed) ve Ârif isimli oğulları olmuştur. Ârif Sâlih Aguş, 1920'li yıllarda Bulgar Parlamentosunda milletvekilliği yapmıştır. Yakın zamanlarda milletvekilliği yapan Ârif Aguş da adigeçen oğlunun torunudur.

1340/1921 yılında vefat etmiş, yaşadığı ve müderrislik yaptığı Tozburun (Mogilitza) köyünde defnedilmiştir. Komünizm döneminde vefalı kişiler mezartasını saklayıp korumayı başarmıştır. Osmanlıca yazılı sade mezartaş cami bahçesinde korunmaktadır. Üzerinde şu satırlara yer verilmiştir:

EL-FÂTİHA

Asrın ulemâ-yı bî-müdânî

Dehrin fukahâ-yı zî-şânî

Ahiçelebî müftî-i nâmdârî

Âgûşzâdelerden Hacı Sâlih Sâmî

Efendinin kabridir

Rûhuna duâ – 1340 ❁

TÜRKİYE'NİN YENİ SOFYA BÜYÜKELÇİSİ BAŞMÜFTÜLÜK MAKAMINI ZİYARET ETTİ

Yakında yeni görevine başlayan Türkiye Cumhuriyeti Sofya Büyükelçisi Dr. Hasan Ulusoy protokol ve tanışma ziyaretleri kapsamında Başmüftü Dr. Mustafa Hacı'yı makamında ziyaret etti. 11 Ocakta gerçekleşen görüşmede Başmüftü Efendi misafirini Bulgaristan Müslümanları ve dinî hizmetler hakkında bilgilendirip iki kurum arasında var olan iyi ilişkilerin devamını diledi. Ayrıca Büyükelçiye yeni görevinde başarılı olması dileklerini sundu. Dr. Ulusoy da iyi ilişkileri geliştirme konusunda üzerlerine düşeni yapacakları teminatını verdi.

SOFYA CAMİSİ HAKKINDAKİ PERVASIZ TEKLİFE TEPKİ

Sofya'da ibadete açık tek cami hüviyetine sahip olan Kadı Seyfullah Efendi (Banyabaşı) camisinin ibadete kapatılmasını, daha sonra da müzeye dönüştürülmesini teklif eden Müslüman-Türk topluluğunun yüz kararı İbrahim Karahasan Çınar'ın sözleri Müslüman olan ve olmayan pekçok kişi tarafından tepkiyle karşılandı. Yazdığı popüler seviyedeki derleme kitaplarla ön plana sürülen ve yakın zamanda bilim çevrelerine sokulan Çınar'ın dal-dan dala konan, kendi topluluğuyla ismi dışında pek bağlantısı olmayan bir kişiliğe sahip olduğu bilinmektedir.

Ortaya atılan iddiaları "Ajansbg" sitesine değerlendiren Yüksek İslâm Şurası Başkanı Vedat S. Ahmed şunları söyledi: "Maalesef, Bulgaristan'da dün olduğu gibi, bugün de bazı kötü emelleri dillendirmek ya da gerçekleştirmek için birileri bizden birilerini buluyor. Bunları ya ön plana sürüyorlar ya da kendileri ortaya atılıyor. Sofya Camisinin ibadete kapatılması konusu, tabir caizse, şeytanın aklına gelmeyecek bir mevzu. Birilerinin buna gücü yetseydi 100 küsür sene önce yaparlardı. Böyle bir saçmalık ve pervasızlık olmaz."

HOCA AHMET YESEVÎ ETKİNLİĞİ

Razgrad'ın Nasreddin (Bisertsı) köyünde "Uluslararası Hoca Ahmet Yesevî'den Günümüze Gönül Erenleri" kültür etkinliğinin dördüncüsü gerçekleştirildi. Türkiye'den Türkmen Alevi Bektaşî Vakfı tarafından organize edilen etkinlikle Hoca Ahmet Yesevî'nin Balkanlar ve özellikle Bulgaristan'daki izleri sürülmeye çalışıldı. Etkinliğe katılan pekçok misafir arasında Razgrad Bölge Müftüsü Mehmed Alâ, Razgrad Valisi Günay Hüsmen, Alevî Bektaşî kanaat önderleri de hazır bulundu.

NÜVVAB ÖĞRENCİLERİNDEN YETİMLERE 1400 LEVA YARDIM

Şumnu Nüvvâb İmam Hatip Lisesi öğrencileri öğretmenlerinin destekleriyle Başmüftülüğün yetimlere katkı sağlamak amacıyla düzenlediği yardım kampanyasına katıldılar. Öğrenciler, özveriyle hazırlamış oldukları hediyelik eşyaları ve kampanya çerçevesinde bastırılan karpostalları satarak 1.404,50 leva toplamayı başardı.

Toplanan yardımlar öğrenciler adından Şumnu Bölge Müftüsü Mesut Mehmedov'a teslim edildi. ❁

СЕМЕЙСТВОТО Е ЦЕННОСТ

И УЧИ НА ЦЕННОСТИ

Ядрото на обществото е семейството. Ако семейството се изгради по правилния начин и съществува нормално, то в обществото ще царят благополучие, мир и спокойствие. За голямо съжаление, съвременното общество трудно може да се определи с тези качества. Основната причина за това е деградирането на семейните ценности и на семейството въобще.

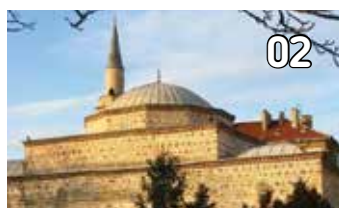
Днес много млади хора, независимо че са образовани, енергични и инициативни, не намират у себе си смелостта и отговорността да създадат семейства. А липсата на семейства, и особено на здрави семейства, води до усамотяване, изгубване на ценности, прегрешения, престъпване на етични и законови правила, унищожаване на поколения занаяпред. Затова обществото с всички негови компоненти трябва да положи усилия за изграждане на здрави и продуктивни семейства, които да продължат човешкото поколение и да го възпитават в духа на общоприетите ценности, в основата на които стои религията.

В тази връзка религиозните хора и институции, които са призвани да благословят, подкрепят и укрепват семействата, имат важна роля за изграждането на общество от здрави семейства. Те могат да допринесат за създаването на семейства от младите хора, като ги насърчават и премахват опасенията им. Впрочем това не важи само за младите, защото днес сме свиде-

тели и на самотни възрастни хора, които не могат да намерят съответните партньори, с които да споделят радостта и мъката си в напредналите си години. Именно тук е ролята на хората, които осъзнават своята отговорност, възложена им от Аллах, да инициират и поощрят различни дейности, съобразени с ислямските изисквания, които ще допринесат за създаването на повече мюсюлмански семейства, отговарящи на изискванията на шериата и духа на ислямската религия, която е последното божествено послание за човечеството. От този аспект е важно семействата да бъдат изградени на базата на ценности като целомъдрие, бракосъчетание, обич и уважение, проповядвани от исляма. Това ще гарантира съхраняването на семейството като основа на обществото.

Особено важно е това в нашето време, когато чрез законите, които по принцип са за съхраняване на неотменимите основни човешки ценности, издигани от исляма на пиедестал, се опитват да размият – чрез замъглени дефиниции – тези основни ценности. С опитите за вкарване на социално или друго разбиране за пола се полага динамит в основите на семейството и ценностите, на които то трябва да възпитава. Не трябва да забравяме, че разрушим ли семейството, рухва обществото, под което издъхваме всички ние.

Ведат С. Ахмед

СЪДЪРЖАНИЕ

- 02 Ако имаме добре подготвени кадри, ще бъдем по-полезни за хората в района
- 05 О, Аллах, отмий греховете ми със сняг...
- 06 Здраво семейство – здраво общество

- 08 Брачното съжителство
- 10 Семейството е част от религията
- 12 Женитбата между мюсюлманка и немюсюлманин
- 14 Пеша през Йордания-II
- 16 А в религията ми – нито крачка назад!
- 17 Имам-и Азам Ебу Ханифе

Брой 2 (278)
Февруари 2018
Година XXVI

ISSN: 1312-9872

Издател
МЮСЮЛМАНСКО
ИЗПОВЕДАНИЕ
Главно мюфтийство

Вид издание
Месечно, периодично

Редакционна колегия

Ведат С. Ахмед
Джемал Хатип
Доц. Ибрахим Ялмов
Д-р Исмаил Джамбазов
Д-р Кабир Мухаммед
Мурад Бошнар
Мухаммед Камбер

Технически редактор
Салих М. ШАБАНОВ

Контакти

София 1000
ул. „Братя Миладинови“ 27
Списание „Мюсюлмани“
Тел.: 02/ 981 60 01

Представителства
Мюсюлмански настоятелства
Районни мюфтийства

Online

www.grandmufti.bg
muslumani@grandmufti.bg

Печат:

Sky Print

Абонаментни цени

Годишен: 24,00 лв.
Шестмесечен: 12,00 лв.

АКО ИМАМЕ ДОБРЕ ПОДГОТВЕНИ КАДРИ, ЩЕ БЪДЕМ ПО-ПОЛЕЗНИ ЗА ХОРАТА В РАЙОНА

Интервю с районния мюфтия на Сливен Акиф Акифов

ИНТЕРВЮТО ВЗЕ: ЮЗЛЕМ ТЕФИКОВА

► Уважаеми мюфтия ефенди, бихте ли се представили на читателите на сп. „Мюсюлмани“? Откъде сте, къде сте учили, как станахте мюфтия?

Роден съм в с. Орлово, общ. Котел, обл. Сливен. Началното и основното си образование получих там. След това завърших Духовно училище „Нювваб“ в гр. Шумен, а през 2000 г. се дипломирах от Висшия ислямски институт в София. След това започнах работа в Мюсюлманско изповедание, като съм заемал различни позиции с образователно-просветна и административна насоченост в различни райони. През 2010 г. бе решено областите Сливен и Ямбол да се отделят от Районно мюфтийство – Айтос, и да се създаде отделно районно мюфтийство, включващо двете области. Тогава бях избран за мюфтия от Висшия мюсюлмански съвет.

► Как започнахте да работите в тази институция? Ако трябва да говорите за нея, кои неща бихте посочили като положителни и кои – като отрицателни?

След като завърших Висшия ислямски институт, бях назначен като възпитател в Духовното учи-

лище в Русе. След това работих в „Нювваб“ – гр. Шумен, като учител и възпитател. След което до 2010 г. бях специалист по вакъфските имоти в Районно мюфтийство – Плевен. Като положително виждам институционализирането на Мюсюлманско изповедание. Като отрицателно мога да посоча това, че не успяваме да назначим на работа завършилите религиозни училища младежи. Това, че дипломираните в религиозните училища в България предпочитат да работят в Европа, вместо да останат тук. Също така нямаме много дейности и мероприятия за жените мюсюлманки.

► Това е вторият Ви мандат. Какво сте постигнали като конкретна цел по време на първия си мандат? И какво остана нереализирано до този момент?

Още от първия ден, когато станах мюфтия, имах една основна цел – да подготвим млади кадри. Вярвам в това, че ако имаме добре подготвени кадри, ще бъдем по-полезни на хората в района. До днес около 20 младежи завършиха курсовете за подготовка на имами и средните духовни училища. Има и такива, които все още продължа-

ват да учат.

Обаче това, което желаех, не стана, защото тези младежи, които възпитахме, поради различни причини не се ангажираха с дейността, за която ги подготвихме. Те сега работят в други европейски страни. Надеждата ни е някой ден да се върнат и да обслужват религиозните потребности на нашето население.

Моята втора нереализирана цел е, че не можахме да построим джамии в местата, където няма такива.

► Да поговорим малко за Вашия район. Как живее населението? Как хората изкарват препитанието си?

Както е навсякъде – и младежите от нашия район са разпръснати по Европа, а тези, които остават тук, или се занимават с животновъдство, или със строителство. Като цяло населението живее бедно.

► Във Вашия район има мюсюлмани, които са последователи на алианското разбиране (бекташии). В какви отношения е мюфтийството с тази част от населението?

Да, в района имаме две села с бекташии – Ябланово и Малко село. С хората от тези села сме в мно-

Проект на мултифункционална образователна, културна и административна сграда на Райно мюфтийство Сливен, за която се търси финансова подкрепа.

го добри отношения. Ние присъстваме на техните културни мероприятия, те присъстват на нашите религиозни мероприятия. Организиране и различни програми заедно. В тези села джемаатът обикновено се състои от младежи и посещаемостта в летните Коран-курсове е висока. Обаче имам една тревога и тя е, че все още не е приключил строежът на джамията в Малко село. Обръщам се към всички заинтересовани да подпомогнат финансово този проект за изграждане на джамия.

► Колко населени места и колко мюсюлмански настоятелства има във Вашия район?

Имаме 20 населени места и 20 мюсюлмански настоятелства.

Колко джамии и колко месджиди има в област Сливен?

Общият брой на джамиите и месджидите е 23. В населените места Сливен, Ямбол, Ябланово, Филаретово има по две. А в сливенското село Речица няма никакъв молитвен дом (джамия или месджид).

А колко имами работят в Райно мюфтийство – Сливен? Къде са се образували те?

В района работят общо 14 има-

ми. Повечето от тях са получили образованието си в курсовете за имами. Сред тях има и такива, които са завършили средните духовни училища или Ислямския институт в София.

► Има ли сред населението бизнесмени мюсюлмани, които да подпомагат общността?

Понеже в нашия район мюсюлманите не са много дълбоко осъзнати в религията, такива бизнесмени, които да подпомагат нуждите на населението, се срещат много рядко, но сред мюсюлманите има хора, които допринасят за развитието на ислямската дейност с оскъдните си материални възможности, особено сред младежите.

► Според Вас какво трябва да се направи, за да бъде по-ползотворно служенето

на обществото в името на Аллах? Има ли неща, за които си казвате: „Ако това се направи по този начин, ще бъде по-успешно“?

Трябва да възпитаваме младежи, които да знаят какво е да служиш. Особено за работа по образоването и просвещаването на жените. Като мюфтийство от две години организиране програми

Учениците от Сливен спечелиха първо място в Седмото национално състезание по ислямски познания.

Участници в Коран курса от с. Ябланово

за жените в определени населени места и те стават успешни. Вече има представители от жените в мюсюлманските настоятелства.

► **Разкажете ни малко за младите мюсюлмани в района на Сливенското мюфтийство. Да започнем от Коран-курсовете. Общо колко деца ги посетиха през изминалата година?**

Около 200 беше броят на децата, посетили Коран-курсовете миналата година. С тревога отбелязвам, че този брой намалява с всяка изминала година. А причина за това е миграцията на младото поколение към Европа или към големите градове на страната. Затова, въпреки че в района има 20 мюсюлмански населени места, успяваме да организираме Коран-курсове само в половината от тях. А джемаатът се състои основно от възрастни хора, има много малко младежи сред тях. По градовете пък е точно обратното, джемаатът се състои от повече младежи, по-малко възрастни. Когато организираме някое мероприятие, има по-активно присъствие на младите.

► **Вие сте избран за мюфтия с мандат от пет години. Кои са петте основни цели, свързани с работата Ви за периода 2016-2020 г.?**

Да успеем да възпитаем съзнателна младеж; организиране на населението в населените места, къ-

Джамията в Сливен.

дето няма джамия, и построяване на джамии в тях; построяване на мултифункционална сграда с място за намаз, обучение и администрация на мюфтийството в гр. Сливен; довеждане на районното ни мюфтийство до активна позиция; възпитаване на ценности у мюсюлманите, които да бъдат по-активни и по-чувствителни към нуждите на мюсюлманската общност.

► **Кое бихте посочили като най-голям успех за Вас като мюфтия и за Вашия екун?**

Закупеният парцел в центъра на Сливен, където ще построим мултифункционална образователна, културна и административна сграда. ☪

ИЗВИНЕНИЕ

Редакционната колегия на сп. „Мюсюлмани“ се извинява за допуснатите технически грешки: на стр. 10 в брой 1 от 2018 г., в дефиниращия текст в началото на статията, по погрешка вместо „Ислямофобията“ е написано „Ислямът“.

Освен това на стр. 4 в брой 1 от 2018 г. последната част от интервюто липсва. Затова публикуваме последния въпрос от интервюто с посланика на Държавата Палестина Н. Пр. д-р Ахмед Ал-Мадбух и отговора:

► **Има мюсюлмани в България, които желаят да посетят Йерусалим по време на сезона за хадж. На този етап възможно ли е някой, който е тръгнал за умре или хадж, преди Мекка и Медина да посети и Йерусалим, където е първото къбле на мюсюлманите?**

Ние ви каним и ви призоваваме, ние настояваме да дойдете на поклонение в Йерусалим. За нас би било огромна морална подкрепа мюсюлманите да тръгнат на поклонение и в Йерусалим. Да, така, както и Вие казахте, първата посока за молитва и третата по значение светиня след двете светини за мюсюлманите е в Йерусалим. Едно посещение на джамията „Акса“ би било още едно предизвикателство към израелската окупация, би било сигнал към окупатора, че всички мюсюлмани в света са готови да я защитават.

О, АЛЛАХ, ОТМИЙ ГРЕХОВЕТЕ МИ СЪС СНЯГ...

САЛИХ ХАЛИЛ ТЕОЛОГ

О, Аллах, отдалечи ме от греховете ми, както си отдалечил изтока от запада!

О, Аллах, пречисти ме от греховете ми, както се почиства от мръсотия бяла дреха!

О, Аллах, отмиай греховете ми със сняг, вода и скреж!
(Бухари, Муслим)

Дуата е израз и мярка на вярата в сърцата. Тя е обръщение към Аллах, което може да има различни съдържания, от рода на: искане на прошка за греховете, искане на улеснение, искане на успех, търсене на закрила от бедни...

Тъй като човекът, по волята на Аллах, е склонен да греши, прошката е една от най-основните теми на дуата. Казвам „по волята на Аллах“, защото Мухаммед (с.а.с.) казва: „Кълна се в Аллах, в Чиито ръце е моята душа! Ако не прегрешахте, Аллах щеше да ви унищожи и на ваше място да създаде хора, които да прегрешават и след това да искат прошка от Него, и Той да им опрости прегрешенията“. Разбира се, това не значи, че не трябва да се предпазваме от греховете, а просто трябва да искаме прошка, ако сгрешим. От този хадис разбираме, че колкото и да се стараем да се пазим от прегрешения, все някак ще правим грешки. Греховете винаги ще са на дневен ред в нашето ежедневие, затова ще трябва да се обръщаме към Аллах да ни пречисти от тях.

Всеки грях е черно петънце, замърсяващо нашето сърце. И когато ние не обърнем внимание на тези петънца, след време те ще почернят нашите сърца, вследствие на което те ще изгубят чувствителността си към греха. Така ще бъдем лишени от много радващия Аллах ибадет – дуата за искане на

прошка.

А сега нека да видим как Расулulloх (с.а.с.) в една от дуите си ни учи по какъв начин да молим Аллах да ни пречисти от черните петна – грешките, и то с дуа, която е правил в самото начало на намаза, преди да почне да чете сура Фатиха:

„О, АЛЛАХ, ОТМИЙ ГРЕХОВЕТЕ МИ СЪС СНЯГ, ВОДА И СКРЕЖ!“

Зимният сезон, в който живеем сега, с пресните снежни гледки съживява пейзажа, изрисуван зад тези сразителни слова на Мухаммед (с.а.с.), вдъхновени от Твореца на вселената Аллах. Нека да използваме момента да се вмъкнем в този пейзаж, когато навън вали и всичко е покрито в снежни кристали. Ще ви се прииска снегът не навън, а във вас да вали, във вашите сърца и души, след което под жарко слънце да се разтопи и да помете със себе си всяка черна точица, лепнала се от извършен грях.

Погледнато от друг аспект, снежната покривка е покривката,

с която Аллах иска да покрием сърцата си. Както снегът погребва всичко по земята, така и ние да погребем всичко в нашите сърца с покривка, претопяваща всичко под себе си, направена от една материя, наречена искреност. В арабския език значението на корена на производната дума искреност е „ставам съвсем бял, еднотипен, без примеси“. Искреност и снежна покривка, колко са сходни!

Искреността е тайната на тевхида (единобожието), към който призоваваха всички пратеници. Молим Аллах да ни удостои с тях.

Нека в нашите сърца оставим едно винаги отворено прозорче с изглед към пейзажа на дуата:

„О, АЛЛАХ, ОТМИЙ ГРЕХОВЕТЕ МИ СЪС СНЯГ, ВОДА И СКРЕЖ!“

С тази дуа молим Нашия всемилостив, милосърден и всеопрощаващ Аллах да пречисти сърцата ни от греховете и от всичко, което Той не желае да приютяваме в тях, след което да ги пропие с тевхид и искреност! Амин... ❁

ЗДРАВО СЕМЕЙСТВО – ЗДРАВО ОБЩЕСТВО

Д-Р АХМЕД ЛЮТОВ
ЕКСПЕРТ ОТДЕЛ „ВЪТРЕШЕН ОДИТ“

В МИНАЛОТО СЕМЕЙСТВАТА са обхващали няколко поколения. В нашето съвремие те се състоят предимно от родители и деца, тоест от две поколения. Въпреки всичко в историята и днес институцията семейство е успяла да се съхрани като най-малката и най-важна градивна единица на обществото. Семейството като цяло е не само градивна частица на обществото, то е и основата на обществото. Институцията семейство е както моралната, така и материалната основа на всяко общество. Ценностите, които характеризират общес-

ството и неговата култура, се формират и развиват именно в семейството. Основните познания, ценности, религия, език, култура, традиции, бит се научават в семейна среда и се предават от поколение на поколение.

Едни от най-важните семейни и обществени ценности са вярата и възпитанието. Възпитанието и образованието започват в семейството. Всеизвестно е, че в човешката история не съществува общество без вяра и религия. Според исляма всяко новородено се ражда с вяра и след това под въздействи-

то на родителите и обкръжението приема определена религия. Според нашата религия основната задача на семейството е да укрепи и заздрави вярата на детето и да го насочи към приемането на религиозните вярвания и ценности.

Обаче днес секуларизмът и материализмът оказват все по-голямо въздействие върху личностите и обществата. С развитието на технологиите обществата имат проблеми и с разпределението на времето. Съществуват обаче ценности, които са важни за всяка епоха от историята и за всяко общество,

като религията, езика, културата, традициите и бита. В последните години се наблюдава повишен интерес към възвръщане и развитие на тези ценности.

Както бе отбелязано, основна специфика на семейството като институция е предаването на човешките и обществени ценности на бъдещото поколение, от което зависи и бъдещето на общността и обществото. Общности и общества, които пренебрегват младото си поколение, унищожават бъдещето си. Когато в семейството има възпитание, уважение към по-големите и милост към по-малките и това нещо се практикува от всички членове на семейството, тогава вече може да се говори за здраво семейство и общество. Общество, в което не се проявява милост, е обречено на разруха и гибел.

Всеки човек получава първите примери за всяко нещо от живота в семейството. Някои социолози разглеждат обществото като един организъм. Сърцето и душата на този организъм е семейството. Ако то е здраво, то цялото общество е здраво. Ако то е болно, целият организъм е болен. Освен това семейството осъществява връзката и прехода между поколенията в обществото.

Нашият пратеник Мухаммед (с.а.с.) е бил предпазен от грехове и е бил пример в обществото за всичко. Той имал навика понякога да се усамотява в планината Хира и да размишлява. През 610 година, през месец рамазан, когато се усамотил в планината, Аллах му изпратил Джебраил (а.с.) и го обявил за Свой Пратеник. Както е известно, там Аллах му низпослал и първите 5 айета от сура Аляк. Първият аят е: „ИКРА“, което ни показва колко важно е човек да чете, да се развива, защото глаголт икра не означава само буквално четене. Той означава и мислене, развитие, поглед върху нещата, възпитание и т.н. След преживяното Пратеника (с.а.с.) отива и разказва всичко първо на своята съпруга Хатидже (р.ан.ха). Споделя вълнението, радостта, страха и опасенията със семейството си. Първата подкрепа идва също от съпругата му, т.е. от семейството.

Именно затова можем да наречем семейството миниобщество и ако всички ценности се пренесат от семейството в обществото, ще живеем спокойно и щастливи в мир и разбирателство. Следователно семейството е спокойствие, доверие, праведност, справедливост, помощ, закрила. ❁

КАКВО СЕ СЛУЧВА?

...В ПАЗАРДЖИК

Отговаря районният мюфтия на Пазарджик Абдуллах Салих

► Мюфтия ефенди, какво се случва в Пазарджик?

В Пазарджик живеят над 20 000 души, които се самоопределят като мюсюлмани. Голяма част от тях живеят в кв. „Изток“.

► Защо според някои там има „радикален ислям“?

Там мюсюлманите съобразяват много от действията си с това дали то е позволено в религията, или не. При организирането на сватбите не се предлага алкохол, липсва и музиката, която слушаха преди това. Много от младите се отказаха от лошите навици, което доведе до неодобрение от някои институции. Именно тази промяна в живота на мюсюлманите някои започнаха да назовават с най-различни имена като фундаментализъм, радикален ислям, нетрадиционен ислям. Това са безпочвени и несправедливи обвинения!

► Как се появи джамията „Ебу Бекир“?

Освен двете джамии в областния град има и още четири месджиди. Появяването на джамията „Ебу Бекир“ в кв. „Изток“ става съгласно изискванията, необходими за построяването на всяка една сграда. Мястото за построяването на джамията е закупено от физическото лице Янко Мишев (Яшар) чрез участие в търг през 2001 г. Получено е разрешение за строеж от главния архитект на Пазарджик. Получен е протокол за определяне на строителна линия и ниво през юли 2002 г. Има удостоверение за въвеждане в експлоатация на строеж „Молитвен дом“.

► Какъв е всъщност джемаатът на тази джамия?

Те са млади хора. По време на петъчния намаз присъстват повече от 350 души. Майчиният им език е турският, затова купуват религиозна литература при посещенията си в Турция.

► Какво е положението на мюсюлманското настоятелство в квартала и отношението му с Главно мюфтийство и Районното мюфтийство?

При встъпването ми в длъжност като районен мюфтия на Пазарджик констатирах, че освен в централната джамия има и регистрация на мюсюлманско настоятелство в кв. „Изток“ с председател Янко Мишев (Яшар). В момента сме в контакт със собственика на имота и джамията „Ебу Бекир“ за промяна на нейната собственост, т.е. за прехвърляне на джамията към настоятелството. ❁

ПОДГОТВИ: ЮЗЛЕМ ТЕФИКОВА

БРАЧНОТО СЪЖИТЕЛСТВО

СЪВКУПНОСТ ОТ ЗНАЦИ, ОТПРАВЯЩИ ЧОВЕКА КЪМ АЛЛАХ

(ТЕФСИР НА 21-ВИ АЙЕТ НА СУРА ЕР-РУМ)

Д-Р СЕФЕР ХАСАНОВ ПРЕПОДАВАТЕЛ ВЪВ ВИИ

„И от Неговите знаци е, че създаде за вас от собствения ви вид съпруги, за да намирате при тях покой, и стори помежду ви любов и милост. Наистина, несъмнено, в това има многобройни знаци за хора, които размишляват.“

В МЕККАНСКИЯ ПЕРИОД на низпославане на Свещения Коран, към който се числи и този аяет, една от най-важните теми е връзката на всички явления и аспекти в човешкия живот със Създателя. Вселената се разглежда като съвкупност от аyeti – знаци за съществуването и качествата на Аллах. Аяетите развеждат човека из

небесата, Земята, потайностите на душата и отношенията му с останалите създания, за да възстановят разрушената от следването на страстите връзка със Създателя.

Един от тези меккански аyeti, с които се поставят непоклатимите устои на вярата в единството, мъдростта, милостта и мощта на Аллах, е 21-ви аяет на сура ер-

Рум. Аяетът представя брачното съжителство като едно чудо – съвкупност от знаци, отвеждащи човека до неговия Създател, съживявайки чувството му на признателност и благодарност. Той насочва човешката мисъл към невъзможността брачните отношения между мъжа и жената да бъдат обяснени освен с волята и съществуване-

то на Аллах.

В айета брачните отношения са разгледани като съвкупност от блага, с които се цели спокойствието и щастието на човешката душа, при което брачният партньор е изтъкнат като важен фактор за постигането на психическо и физическо равновесие. Същевременно наличието на обич и милост между съпрузите също е представено като знак, с който човек трябва да намери пътя към Създателя си и да отправи сърцето си към Него. От една страна, покаят, обичта и милостта се изразяват като основни градивни елементи на брачното съжителство, а от друга страна, са утвърдени като висши блага, които биха могли да бъдат обяснени единствено със съществуването, мъдростта, знанието, милостта и мощта на Аллах. Също така милостта е спомената наред с обичта, като допълващ елемент, който спомага за запазването на връзката, дори обичта да намалее, като в различни ситуации и възрасти едното чувство може да надделее над другото.

В края на айета предходната му част е представена пред размишляващите като източник на многобройни доказателства и знаци, свързани със съществуването и качествата на Аллах. В този смисъл брачните отношения между мъжа и жената се явяват отправна точка за размишление, в резултат на което човек може да възстанови връзката си със Създателя и да я заздрави. Същевременно брачният живот е изобразен като едно съкровище на идеи, свързани със Създателя и Неговите качества, за което лишената от светлината на Корана човешка мисъл изобщо не подозира. Това е истина, която се потвърждава от факта, че финалното изречение „Наистина, несъмнено, в това има многобройни знаци за хора, които размишляват“ съдържа две затвърдителни частици, което според арабската риторика се налага единствено в случаите, когато има нужда да се обори съмнение на ответна страна. ❁

ЛОШОТО ОТНОШЕНИЕ КЪМ РОДИТЕЛИТЕ (УКУК-УЛ-ВАЛИДЕЙН)

ХАЛИЛ ХОДЖОВ НАЧАЛНИК ОТДЕЛ „ИРШАД“

Пратеника на Аллах (с.а.с.) се е обърнал към своите сподвижници с думите: „А желаете ли да ви осведомя за най-големите грехове?“. А те отговорили: „Как не, о, Пратенико на Аллах?“. Тогава им казал: „Съдружаването (ширк) с Аллах и лошото отношение към родителите (укук-ул-валидейн)“. Сахабиите подчертават, че по това време бил облегнат, след което се изправил и казал: „А и лъжесвидетелството!“.

„Екбер-ул-кебаир“, най-големите сред големите грехове, това са най-тежките престъпления, които на други места се споменават като „мухликят“ – погубващи. В различни хадиси са изброени редица греховни престъпления, а в случая са три: ширк, ядосване на родителите и лъжесвидетелството.

Лошото отношение към родителите е престъпление спрямо хората, които с позволение на Аллах са ни дарили с живот, затова всяко нещо, което би ги накърнило, се счита за „укук“, противопоставяне, неуважение. В Коран-и Керим Аллах Теаля е забранил казването на „уф“ в знак на несъгласие с тях. Някои добри мюсюлмани в миналото са казали: „Ако имаше нещо по-дребно от възклицанието „уф“, то Аллах щеше да го забрани“. След като възклицанието и пуфтенето в знак на несъгласие са неприемливи и недопустими, то груби думи, ругатни, удари или побой спрямо родителите несъмнено са погубващи за децата.

Така, както не е възможен светът без Аллах, така и разбирателството, берекетът и насладата от съвместния живот в семейството са невъзможни без полагащото се уважение и почит към родителя – нашия или този на нашите деца.

Именно в този дух Аллах Теаля възпитава вярващите, повелявайки: „И не взимай друг за Бог заедно с Аллах, та да не се окажеш порицаван, унизен! И повели твоят Господар да не служите другиму освен Нему, и към родителите – добрина! Ако единият от тях или и двамата достигнат старостта при теб, не им казвай: „Уф!“ и не ги навиквай, а им казвай ласкави слова! И от милосърдие спусни за тях крилото на смирение и кажи: „Я, Рабби, помилвай ги, както и те ме отгледаха от малък!“ (ел-Исра, 17: 22–24). ❁

СЕМЕЙСТВОТО Е ЧАСТ ОТ РЕЛИГИЯТА

МУРАД БОШНАК РАЙОНЕН МЮФТИЯ НА ПЛЕВЕН

През призмата на ислямското убеждение бъдещето и постигането на успех е както на този свят, така и на другия. Мястото, където се гради това бъдеще, люлката на възпитанието и развитието е семейството. Институция, която съществува от създаването на първия човек и пейгамбер Адем (а.с.) до наши дни.

Смисълът от съществуването на семейството според исляма е да бъде стожер и люлка на мир и спокойствие. Коран-и Керим говори за обществения живот, основан върху любезност, взаимно уважение и почитане между съпрузите. Той издига на висок пиедестал ролята на семейството в обществото.

Ислямската религия винаги е била на мушката, бивайки обвинявана, неоснователно и целенасочено, разбира се, относно нарушаване правата на жената, но след всеки изминал ден всеки, който желае да види истината, достига до извода, че ислямът като религия е стожер на семейните ценности, а те се крепят на жената, майката. Семейството е посочено като фактор и ресурс

за просперитет и на двата свята. То е истинското и основното място за възпитанието на децата и съхраняване на религиозните и общочовешките ценности. Там се оформят моралните ценности, изгражда се характер и точно поради тази причина родителите са призовани да се пазят и да внимават по отношение на ролята си към оформянето на ценностната система на своите деца. Всевишния Аллах ни призовава: „О, вярващи, пазете себе си и вашите семейства от джихеннемския огън, горивото на който са хората и камъните!“ (ет-Тахрим, 66: 6).

Създаването и съхраняването на семейство е предизвикателството на века. Свидетели сме на подмяна на семейната ценностна система, съпруг, съпруга и деца се възприемат по коренно различен начин. Възприемат се различни от традиционните начини на живеене, които оказват огромно влияние за оформянето на обществото и още повече върху моралните ценности. А това оказва влияние за задълбочаване на демографските проблеми, уве-

личаване на престъпността и аморалните постъпки. Ставаме свидетели на нов начин на съжителство като живеене на семейни начала, еднopolови бракове и др. Несъмнено тези порядки водят до пренебрегването на раждането и отглеждането на деца, до създаване на различна атмосфера за обществото и подмяна на вековни морални ценности.

Точно заради това създаването на семейство е част от религията. Семейство, създадено заради Аллах и според изискванията на Аллах (дж.дж.), предпазва от аморални постъпки, съхранява морала и има най-голям принос за развитието на обществото. Такова семейство е в синхрон с посланието на Аллах Теаля и сюннета на нашия пейгамбер Мухаммед (с.а.с.). Впечатляващ пример за създаването и съхраняването на семейството е случката с Мухаммед (с.а.с.), който направил забележка на мъж, който денонощно кланял намаз и говееел, пренебрегвайки семейните отношения, казвайки му, че ибадет е не само да кланяш и говеееш, „а и да създадеш и

поддържаш добри семейни отношения“. Затова бракът представлява най-важната част в живота на мюсюлманина. Той обединява многобройни ползи и мъдрости, чрез които се постигат благородни цели от рода на:

- Съхраняване на потомството и продължаване на човешкия род, оформяйки общество, което да издига религията и да участва в обществения живот и допринася за развитието на човечеството.

- Предпазване от прелюбодеяние, постигане на благородство и предпазване от аморални постъпки и грях.

- Осигуряване на спокойствие и сигурност на жената.

Друг момент, който оказва сериозно влияние при създаването на семейство, е „кариерното развитие“. Все по-често се стига до дилемата учене и кариера или създаване на семейство. Проницателният и най-вече вярващият човек трябва да съумее да съчетае и двете, не бива да допуска едното да е за сметка на другото, но накрая трябва да си зададе и въпроса: „Аз заради кого ще уча, заради кого ще се развивам, заради кого ще печеля?“. Защото все пак всеки постигнат успех добива смисъл тогава, когато бива споделен с близките. А ако допълним, че го правим и заради Аллах, то тогава радостта и удоволствието ще бъде и на двата свята.

Родителите, семейството не бива да допускат и нещо друго, което е много важно, а именно – да изтъргуват религията за сметка на кариерата и развитието на децата си. Все по-често ставаме свидетели на ученици и по-точно момичета, които, за да учат, свалят забрадки, променят имената си и изпитват комплекси да се назоват мюсюлмани. Същото е и след като завършат с ученето и поискат да постъпят на работа. Резултатът от такова развитие е пагубно за религията, съответно и за децата, а отговорността за това е на родителите. При такова развитие всичко губи смисъл пред Аллах (дж.дж.). И дори децата да са постигнали успех, той ще бъде само за този свят, а на ахирета ще бъдат от губещите. Не трябва обаче да се пренебрегва и фактът, че има такива деца, които въпреки трудностите отстояват на тях и запазват както достойнството си, така и своята идентичност. Има момичета, които не се срамуват да учат, покривайки се с хиджаб, и гордо и ясно да заявят и защитят както с поведение, така и с ученолюбивост принадлежността си към религията на Аллах. Това е детето, с което родителят ще се гордее и на двата свята.

Затова нека се постараме да изградим семейства, с които да сме горди и на двата свята, и да оставим наследници, които да се гордеят с нас и да правят дуа за нас.

„Господарю мой, стори мен и потомството ми да изпълняваме намаза! Господарю наш! И приеми зова ми! Господарю наш, опрости мен и родителите ми, и вярващите в деня, когато ще настане равносметката!“ (Ибрахим, 14: 40–41)

ДА БЪДЕШ ИМАМ-ХАТИБЛИЯ

Да бъдеш имам-хатиблия е много силно чувство и това дава голямо удоволствие, естествено, на тези, които го разбират и го чувстват. Да бъдеш имам-хатиблия е много повече от това да бъдеш обикновен ученик. Защото, да си имам-хатиблия, е все едно да си с двойни крила, които ти помагат да сполучиш и ни показват правилната посока, в която трябва да вървим.

Ние, учениците в духовните (имам-хатибските) училища, учим своята религия и се опитваме да я разпространяваме сред другите си братя. Ако сравним ученическия живот на един обикновен ученик и на имам-хатиблия, според мен доста ще се различават. Но мисля, че основната разлика е в това, че единият е свикнал да получава, а другият – да получава и да благодари за това, което е получил, и да поиска прошка от Всевишния. Също така единият води монотонен живот, а при имам-хатиблията не е така, защото, както се споменава в един хадис на пратеника ни Хазрети Мухаммед (с.а.с.), той знае, че „на кого му са равни двата дена, той е в загуба“.

Какво иска да ни каже Пратеника (с.а.с.) с този хадис? Той иска да ни каже, че животът на мюсюлманина, и особено на имам-хатиблията, който е в процес на обучение, трябва да се променя към добро с всеки изминал ден. Ако един ден е учил и правил ибадет, следващия ден трябва да научаваме нови знания и да отделим повече време за ибадет, заедно с това не бива да се възгордяваме. И за мен е огромна чест и огромно вдъхновение да съм имам-хатиблия. Вярвам, че за другите мисъченици също е чест и гордост, че са възпитаници на Духовно училище „Нювваб“! Пожелавам на себе си и на съучениците си успехи в ученическия живот. Аллах да е доволен от тях, че сме заедно в това училище! ✨

ЙОНУЗ ЕРОЛ УЧЕНИК В ДУ “НЮВВАБ”

ЖЕНИТБАТА МЕЖДУ МЮСЮЛМАНКА И НЕМЮСЮЛМАНИН

МУХАММЕД РАМАДАН ИМАМ

БЕЗ СЪМНЕНИЕ, ЖЕНИТБАТА между мюсюлманка и немюсюлманин крие огромни опасности и вреди. От ислямско-правна гледна точка тази женитба е невалидна, а това става ясно от Корана, суннета, единодушното мнение на учените (иджма) и рационалните доводи.

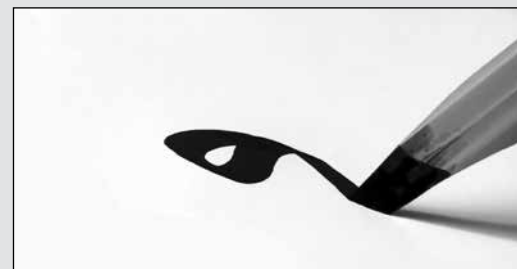
В това отношение доказателство от Корана е следният аяет: „*И не встъпвайте в брак със съдружаващи жени, докато не повярват! Вярваща робиня е по-добра от съдру-*

жаваща жена, дори да ви е възхитила. И не встъпвайте в брак със съдружаващи мъже, докато не повярват! Вярващ роб е по-добър от съдружаващ мъж, дори да ви е възхитил. Съдружаващите зоват към ада, а Аллах зове към рая и опрощението с Негово позволение. И обяснява Той знаменията Си на хората, за да се поучат“ (ел-Бакара, 2: 221).

При тълкуването на този аяет муфессирът Табери посочва, че „Всевишния Аллах забранява на мюсюлманките

да встъпват в брак със съдружаващ, независимо от неговата религия“. След което призовава: „Ей, мюсюлмани, не ги омъжвайте за тях, защото това е забранено – харам! Дори да бъде от знатен род, дори да има богатство, за предпочитане е вярващ роб пред неверник!“.

В подкрепа на казаното е и друг аяет. Аллах Теаля повелява „*О, вярващи, ако дойдат при вас вярващите жени като преселнички, изпитайте ги! Аллах най-добре знае вярата им. И ако узнаете, че*

са вярващи, не ги връщайте при неверниците! Нито жените са разрешени за тях, нито пък те са разрешени за жените...“ (ел-Мумтехине, 60: 10).

Според ислямските учени повторението в айета: „Нито жените са разрешени за тях, нито пък те са разрешени за жените...“ е за потвърждение и подчертаване на огромния грях, който се крие в осъществяването на връзка между мюсюлманка и неверник.

В друг аyet нашият Създател ни предупреждава: „... *Аллах не ще направи за неверниците път против вярващите*“ (ен-Ниса, 4: 141).

Както е известно, според ислямско-правната доктрина съпругът е покровител и повелител на съпругата. Докато, както посочва Ибн Кудаме, „що се отнася до неверника, той не може да има никаква власт над мюсюлманката според единодушното мнение на учените (иджма)“.

Така стои въпросът за женитбата между немюсюлманин и мюсюлманка в Корана, а що се отнася до доказателствата в суннета, те са:

Пратеника на Аллах (с.а.с.) е анулирал браковете между всички мюсюлманки и техните съпрузи, които не са приели исляма, включително и на своята дъщеря Зейнеб (р.анха) – съпруга на Ебу-л-Ас ибн Раба. Когато той бил пленен в битката при Бедр, Расулюллах (с.а.с.) го освободил с условието да изпрати в Медина съпругата си Зейнеб и той го направил. След време, когато той приел исляма, Пратеника (с.а.с.) му върнал Зейнеб отново за съпруга!

Посочихме, че по този въпрос има единогласие (иджма) между ислямските учени. Според тях женитбата между немюсюлманин и мюсюлманка е невалидна и неправилна из основи заради явното ѝ противоречие на ясните знамения от Корана. Това единодушие (иджма) е подчертано и предадено от авторитети като Ибн Мунзир, Ебу Омер ибн Абдулбер, Ибн Кудаме, Шевкяни и др.

Рационалните доводи в подкрепа на това постановление са следните:

Мюсюлманката като съпруга на немюсюлманин е длъжна да се подчинява на своя съпруг и да му бъде покорна. Немюсюлманинът не уважава нейната религия, напротив, може да я унижава заради религията ѝ! Той не би повярвал заради нея, защото тя е по-снизходителна от мъжа. По-вероятно е тя да се поддаде на съпруга си, ако той я призове към неговата религия. До голяма степен съпругата е последовател и отражение на съпруга си. Както се казва: „Съпругата живее по религията на съпруга си“. Освен това не може да се гарантира, че децата ѝ няма да последват баща си в неверието!

Какъв е хукумът (постановлението) на исляма за женитбата?

ИСЛЯМСКИЯТ ХУКУМ ЗА ЖЕНИТБАТА може да се променя в зависимост от обстоятелствата, в които се намират хората. Мухаммед (с.а.с.) е повелил да се бърза по отношение на женитбата. В днешно време женитбата трябва да се извършва веднага след навършване на пълнолетие, което единствено може да спаси младите от моралния упадък на нашето съвремие. Неправилно е да се изчаква решаването на определени финансови и социални въпроси, които нямат горна граница. Още повече в Коран-и Керим относно този въпрос Аллах Теаля повелява: „*И встъпвайте в брак с несемейните от вас и с праведните от робите и робините ви! Ако са бедни, Аллах ще им даде от Неговата благодат. Аллах е прещедър, всезнаещ. Които нямат средства да встъпят в брак, нека се въздържат, докато Аллах им даде от Своята благодат!...*“ (ен-Нур, 24: 32–33).

Една от основните цели на женитбата според исляма е създаване на поколение. От тази гледна точка сключването на брак в по-млада възраст е важно, тъй като в напреднала възраст се увеличава вероятността да се появи проблем с репродуктивността.

Фетвата е издадена от Комисията по фетва към Висшия мюсюлмански съвет.

ПЕША ПРЕЗ ЙОРДАНИЯ - II

ПЛАМЪК ЗАНЕВ ЖУРНАЛИСТ

Град Карак има богато историческо минало. В градския музей имаше експонати още от праисторически времена, завладяван е и от Рамзес II, и от Александър Македонски. Има много добре запазена крепост от времето на кръстоносните походи. От резервата Муджиб, където пренощувах, до Карак разстоянието е около 30 километра и си правех сметката до вечерта спокойно да го премина. Бях изминал може би около една трета от пътя, когато ми спря един микробус, возещ цяла фамилия. Поканиха ме да се кача – и те също пътували до Карак. Приех – толкова настойчиви бяха, че накрая ми стана неудобно повече да им отказвам. Седнах отпред до стопанина – мъж на около 50 години, назад към жените не смея и да погледна – току-виж съм събудил чувството на ревност. Бях посъветван в България, че при подобни случаи не е лошо да казвам по някоя дума, възхваляваща Аллах. Така и направих – сядайки, ги поздравих на араб-

ски, казах, че Аллах е велик, и стана малко чудо... Изведнъж стопанинът започна да рецитира Корана, аз му пригласях, доколкото можех да схвана това, което казваше, но той беше на седмото небе, както се казва – чужденец рецитира Корана. Но като му казах и че съм мюсюлманин, започнаха прегръдки, любезности и така стигнахме до Карак.

Накрая не пропусна да ми поиска един динар за возенето. Дадох му...

Питах и тук за къмпинг – няма, реших да потърся някой по-евтин хотел. Казаха, че има хотел за пет динара на вечер и се насочих към него. Беше почти обяд и пред едни магазини бяха седнали група мъже да пият чай – поканиха ме и аз седнах. Вече бях свикнал с любезностите и любопитството им. Пихме чай и пак въпросите... Откъде съм, името ми и тези на родителите ми... Изведнъж единият от мъжете стана и ме покани да го последвам в магазина. Почна да ми

показва различни антики от неговата колекция и накрая извади два истински меч. Никога досега не бях хващал в ръка истински меч, взех го и не знам откъде ми хрумна да го кръстосам с неговия и започна една истинска битка в магазина – с виковете му, с нападения, отстъпления и така десетина минути. Битката завърши без победител и победен. Стиснахме си ръцете в знак на мир и седнахме да продължим с пиенето на чай. Отпочинах след „тежката битка“ и се запътих към хотела на същата улица.

Следващия ден посветих на крепостта и града. Като влязох в подземията на крепостта, ме побиха тръпки – такъв ужас всявах. Представих си какво ли са изпитвали затворниците, които са били затваряни тук. Сега крепостта се реставрираше и постепенно щеше да придобие страшния си вид отпреди векове, когато е била закрила за града и е внушавала страх у неприятелите.

След два дни престой потеглих

към природния резерват Дана. Пак гледам на картата, че има къмпинг, и се надявах този път вече да спя под собствен покрив, но пак не стана, както го мислех. Полека-лека се добрах до град Тефила. И тук не се разминах, без да бъда поканен на чай – този път в една ветеринарна аптека. Изпих два чая и тръгнах по улицата без посока – просто да поразгледам града. Спира ме някакъв прилично облечен мъж и ме пита откъде съм, име и т.н. Като разбра, че съм от България, нещо запrikaзва на някакъв преминаващ покрай нас и не се минаха и пет минути, когато дойде друг, пак прилично облечен мъж, и ми каза, че е учил в България. Покани ме на обяд у тях, живеем наблизко, щяло да му бъде много приятно да поприказва с човек от страната, където е учил. Нямах сили да откажа на подобна покана, а бях и гладен... Той беше агроном, къщата – великолепна, яденето – богато...

С благодарности се разделихме, но с пълен стомах хич не ми се вървеше и си мислех, че изобщо не бих се пазарил, ако някой ми предложи да ме повози до Дана, имах още 25 километра. Провървя ми. На излизане от града ме настигна една кола, в която се качих след кратък разговор. Стигнахме бързо до Дана, човекът ми предложи да ме закара до хотела в резервата, а той – на дъното на долината, на 7 км от основния път. Отказах му, защото си направих сметката, че обратното качване ще ми бъде не невъзможно, но много трудно.

В селото питах за къмпинга, но никой не можа да ми даде задоволителен отговор. Не ми оставаше нищо друго, освен да си потърся сам място за спане. Харесах си някакво място, като площадка за паркиране, отгоре с лозница – идеално за нощта. Гледам две млади жени, едната с дете на ръцете, излязоха от една съседна къща. Попитах ги дали ще мога да прекарам нощта там. Казаха ми нещо уклон-

чиво и със знаци ми показаха да ги последвам. Заведоха ме в една съседна къща, събраха се две-три фамилии – ако съдя по броя на децата. Започнаха пак с въпросите, последва чай и след малко ме поканиха да ги последвам в друга съседна къща, където имало повече място. Последвах ги – наистина по-голяма къща... Отново въпроси, чай и изведнъж пристига една група от четирима полицаи. По чий сигнал бяха дошли – не разбрах, но ми поискаха документите, обясних им защо съм искал да спя под лозницата. Предложиха ми, във вид на заповед, да ме заведат до хотела в резервата и съм щял да спя безплатно. Последвах ги. Качиха ме в голям джип и на дъното на резервата – там в следващия участък. Внимателен преглед на документите, какви пари имам, само дето не ми взеха отпечатъци от пръстите. Пак ме качиха на джипа и ме заведоха в хотела. Ахмед – отговорникът на хотела, ме посрещна, извини ми се, че не може да ми предложи легло в стая, а ще трябва да спя в палатка. Аз приех, а полицаят стои до мен. Отдъхна си, като приех. Ахмед ми каза да се качвам в столовата, защото в момента сервирали вечерята.

Резерватът е подобен на нашите Белоградчишки скали, но разпръс-

нати на една площ от около 320 квадратни километра. Животни, характерни за резервата, не можах да срещна. Самото селище отдавна е необитаемо и от къщите са останали само развалини. Единствено обитаеми къщи бяха тези на персонала на двата хотела в Дана. На третия ден си тръгнах и със свито сърце отидох при Ахмед да си взема довиждане, като си задавах непрекъснато хамлетовския въпрос: „Ще плащам или не и ако плащам, колко ще е“. Не ми поиска нищо. Така и не можах да разбера за чия сметка прекарах два дни с храна по три пъти на ден в този хотел.

Тръгнах нагоре и непрекъснато благославях полицаите за това, че ме свалиха до дъното на резервата, а не помислиха, че ще трябва пеша да се качвам до шосето. Полека-лека, с раницата на гърба, тръгнах нагоре, минавах около 500 метра и спирах да почивам. Отказах на една кола, на втора, но някъде към средата на баира една спря и хората настояха твърдо да се кача и да ме извозят догоре. Приех, а те се оказаха поляци и разговорът ни тръгна на руски език. Те отиваха за Аман, а аз в другата посока – към Петра. Разделихме се на разклона и всеки от нас пое по своя път.

А В РЕЛИГИЯТА МИ – НИТО КРАЧКА НАЗАД!

ДЖЕМАЛ ХАТИП
ЕКСПЕРТ ОТ ДЕЛ „ИЗДАТЕЛСТВО“

– Насиб ага, а защо толкова си спорил с тях заради едно просто таке, което дори не е изискване от религията, та даже и в затвора си щял да влезеш заради него?

– Ходжа! Ходжа ефенди! Ти чуваш ли се що говориш? Ходжи като теб са причината да сме на днешния хал. Такето не било от исляма, мевлидът бил бидат, това било от религията, онова не било от нея... За тези неща аз не съм учен и не ги знам. Това, което знам, е, че щом те го приемаха за моя религия, аз трябваше да го опазя и да се придържам към него. Щом като те искаха да сваля такето от главата си, аз трябваше да го нося. Щом като ме караха да празнувам насила празниците им, аз трябваше да не го правя... Ха сега виж това ново поколение – било то рожден ден, било Свети Валентин или Нова година, къде в исляма го пише да ги празнуват, мюсюлмански празници ли са? Не, не са, ама и нашите деца, и нашата младеж ги празнуват, та вие на тях нищо не казвате, па ме питаш за мевлида и такето от исляма ли са... Днешното младо поколение трудно разбира това. Всички сме хора. Разбира се, ще приличаме едни на други, щом като живеем на едно и също място и споделяме една и съща родина, но всеки си има религия. Когато става въпрос за религията ми, нито крачка назад! Тук компромис не правя!... Мюсюлманин съм!

Аллах рахмет ейлесин Насиб ага, прав беше, когато казваше, че всяка крачка назад ще ни отдалечи от исляма и че ще дойде ден, в който мюсюлманинът ще празнува като християните и евреите и по нищо няма да се различава от тях.

Насиб ага – искрен мюсюлманин от Родопите, добър майстор и строител. Наливали плочата на една къща, когато близо до тях минал тогавашният партиен секретар заедно с други дейци от партията. Те забелязали, че на главата на другаря Насиб имало черно таке, което по онова време мъжете мюсюлмани носели като религиозен символ, и затова било забранено.

– Свали го! – извикал партийният секретар и посочил с ръка такето на главата му.

Насиб ага, който преди това никога не бил спорил с никого, с лека усмивка отвърнал:

– Ха, това, такето ли? Използвам го да не пада цимент по главата ми...

Партийният хитро го изгледал и казал:

– Знаем защо го носиш! Ако искаш да не пада цимент по главата ти, направи си шапка от вестник. Не чуваш ли!? Свали тази чернилка веднага! – и протегнал ръката си нагоре.

Променило се лицето на Насиб ага. Изведнъж усмивката му изчезнала и на нейно място се появило студено изражение, което показвало повече твърдост, отколкото омраза.

– Не, няма да го сваля! – казал той. – Щом като знаеш защо го нося, тогава знаеш, че никога няма да го сваля!

Когато чул отговора, партийният заедно с двама-трима негови приближени веднага се качили на плочата и там започнали да се боричкат с Насиб ага. Единият хванал ръцете му, другият го държал за кръста, а партийният му свалил такето, закачил го на един пирон, дръпнал го силно надолу и го съдрал. Със съдирането на такето все едно партийният съдрал сърцето му. Разплакал се Насиб ага, като дете се разплакал. Не че го било грижа за старото овехтяло таке, като него той имал въкъщи още няколко. Но за Насиб ага то било оскъдна останка от религията му, която насила искали да изтръгнат от сърцето му.

Не след дълго дошла призовка в къщата на Насиб ага. Призовавали го да се яви в милицията, за да отговаря за това, което бил сторил срещу партията и партийния секретар. Две-три седмици ежедневно ходил до управлението ѝ в близкия град. Със сигурност щял да получи няколко години затвор или най-малкото заточение в друг град, ако не бил един свестен човек в милицията, който го спасил.

Години след това Насиб ага разказваше, че този човек бил добър християнин. Повикал го един ден и му казал: „Бъди търпелив, не се отказвай от делото си. Ще дойде ден, когато и вие, и ние ще бъдем свободни. В Библията го пише: „Това, което със страх казвате по тъмно, един ден ще бъде чуто на светло, и каквото прошепвате на скрито в стаите си, ще бъде проповядвано от покривите на къщите. Казвам ви, приятели мои, не се страхувайте...“

Имам-и Азам Ебу Ханифе

МУХАММЕД КАМБЕР ИМАМ, ЧЛЕН НА ВМС

Имам-и Азам Ебу Ханифе е личност, която заслужава особено голямо внимание, тъй като голям процент от мюсюлманите по света следват неговия мезхеб. Той е Нуман ибн Сабит ибн Зута ет-Тейми, ел-Куфи. Прозвището му е Ебу Ханифе, което означава „Баща на Ханифе“, но той не е имал дъщеря с такова име, а имал само един син – Хаммад. Съществуват различни тълкувания на прозвището му, но ние няма да се спираме на тях.

Дядо му Зута бил роб на племето на Теймуллах ибн Салебе и когато приел исляма, го освободили. Баща му Сабит се ражда мюсюлманин.

Роден е в град Куфе, в днешен Ирак, през осемдесета година по хиджри, по време на управлението на Абдумелик ибн Мерван. Документирано е, че в началото на младините си е започнал да търгува с платове и коприна. Това било неговото занимание, докато Аллах не го срещнал с имам еш-Шаби. Този виден учен забелязал у младежа проникателност, остроумие и капацитет и го насочил към науката. Така той започнал да изучава ислямските дисциплини и да посещава уроците на своя бъдещ шейх Хаммад ибн Ебу Сюлейман. След това се обучавал и при други видни шейхове като: Ата ибн Ебу Рабах, Амр ибн Динар, Мухаммед ибн Шихаб ез-Зухри. Учил е също при Хишам ибн Урве, който е от табиун, и се срещнал със сахабии като Енес ибн Малик, Абдуллах ибн Ебу Евфа, Сехл ибн Саад

ес-Саади и Ебу Туфейл Амир ибн Василе.

След като умира неговият шейх Хаммад, Ебу Ханифе заема мястото му в джамията и започва да преподава. Около него се събират много ученици, които в бъдеще поставят основите и доразвиват неговия мезхеб. Той се ангажирал предимно с преподаване и даване на фетви. Въпреки огромните му познания не било негов приоритет да пише книги или да събира хадиси, както са постъпили много от учените в тогавашните времена. Известни са два негови труда по акаид (убеждение): „Фикх-ул-екбер“ и „ел-Алим ве-л-мутеаллим“.

Имам-и Азам Ебу Ханифе е подготвил едно здраво и силно поколение, което да продължи неговата мисия. Оставил е след себе си велики учени като Ебу Юсуф, който става върховен съдия; ислямските правоведи (факихи) имамите Зуфер и Мухаммед еш-Шейбани.

Ебу Ханифе бил богат и много щедър. Не жалел и последните си дирхеми заради исляма. Един ден забелязал, че най-добрият му ученик Ебу Юсуф отсъства. На другия ден го видял и го попитал защо не е бил на уроци. Той му отвърнал, че баща му го изпраща един ден от седмицата да работи на пазара като хамалин, за да помага за прехранването на семейството. Тогава Ебу Ханифе отишъл при баща му и му предложил да не го изпраща на работа, а синът му да идва на уроци и той да му плаща съответната надница. Тогава баща

му се съгласил и така Ебу Ханифе възпитал един от най-видните ислямски учени.

Както всеки учен, и Ебу Ханифе бил подложен на изпитание от страна на халифа, който искал да го назначи за съдия на Куфе, а той отказал. Тогава халифът Мерван ибн Мухаммед, който е последният омеядски халиф, наредил да му ударят сто и десет камшика. Независимо от това, той пак отказал, осъзнавайки голямата отговорност. По-късно, по време на Аббасидския халифат, отново бил подложен на същото изпитание, когато халифът Ебу Джафер ел-Мансур го потърсил и поискал да го назначи за съдия, но имамът пак отказал. Тогава халифът се закълел, че ще го назначи, а Ебу Ханифе се закълел, че няма да приеме поста. Тогава халифът му рекъл: „Не виждаш ли, емирът на вярващите се закле?“. А той му отговорил: „Халифът е в състояние да откупи клетвата си!“. Ядосан на този отговор, халифът наредил да го затворят в затвора в Багдад, където и умира през 150 г., през месец реджеб.

Споменава се, че когато имам Ебу Ханифе усетил, че приближава край му, направил седжеде и в това положение отдал душата си. Починал на седемдесет години. Погребан е в гробищата Хайзеран в Багдад. Аллах да се смили над тази велика личност, която и до днес споменаваме и се възползваме от неговата наука. Аллах да го дари с висините на дженнета.

2018 Е „ГОДИНА НА МЛАДОТО СЕМЕЙСТВО“

Висшият мюсюлмански съвет на последното си заседание за 2017 г. обяви 2018 г. за „Година на младото семейство“. С това предложение на председателя на Съвета Ведат С. Ахмед се цели да се постави акцент на семейството и по-специално на създаването на млади семейства, тъй като в последно време се наблюдава тенденция за избягване от отговорността да се създават семейства. Това от своя страна поражда социални и демографски проблеми, които вредят на цялото общество.

За реализиране и координиране на дейностите, свързани с обявената „Година на младото семейство“, Съветът избра петчленна комисия, председателствана от районния мюфтия на Кърджали Бейхан Мехмед.

УЧЕНИЦИТЕ ОТ „НЮВВАБ“ ДАРИХА 1400 ЛЕВА ЗА СИРАЦИТЕ

Учениците и преподавателите от Духовно училище „Нювваб“ в гр. Шумен се включиха в кампанията за набиране на средства за подпомагане на Фонд „Сираци“. Със съвместни усилия всички те успяха да съберат общата сума от 1404.50 лева. Това се случи чрез продажбата на картички и хартиени сувенири, изработени от самите тях.

Средствата бяха предадени на Районно мюфтийство – Шумен, от група ученици. Районният мюфтия Месут Мехмедов им благодари за подкрепата в това благородно дело.

УЧЕНИЦИТЕ ОТ С. СВЕТА ПЕТКА ПОДКРЕПИХА СИРАЦИТЕ

Учениците от велинградското село Света Петка проведоха благотворителна инициатива в подкрепа на сираците, които се подпомагат от Главно мюфтийство. Мероприятието се реализира с помощта на директора на училището Юмер Хамза. Учениците, заедно със своите преподаватели и родители, се включиха в благотворителен базар, който се проведе в двора на училището. Районният мюфтия на Пазарджик Абдуллах Салих благодари на всички, които взеха участие в благотворителната инициатива.

ПОЧИНА ВАРНЕНСКИЯТ ИМАМ РЕМЗИ АЛИ

Дългогодишният имам на с. Езерово, Варненско, Ремзи Дурмуш Али почина внезапно на 3 януари 2018 г., на 78-годишна възраст. Той има големи заслуги за построяването на прекрасната джамия в Езерово, която започна да функционира през 2016 г. Освен това, като председател на мюсюлманското настоятелство, Ремзи Али години наред води борба за възстановяването на вакъфските земи в района. На погребението му присъстваха настоящият районен мюфтия на Варна Реджеб Реджеб, както и предшествениците му. Уважиха го имамите от района и роднини, приятели и познати, които го изпратиха с два. Аллах да дари Ремзи ходжа с дженнет!

СЕМИНАР ЗА РЕЛИГИОЗНИ СЛУЖИТЕЛИ

В началото на месец януари отдел „Иршад“ към Главно мюфтийство проведе семинар за религиозни служители на Мюсюлманско изповедание – експерти по иршад, ваизи и имами. 3-дневният семинар се състоя в Школата за имами в пловдивското село Устина. Мероприятието беше открито с лекция на главния мюфтия на България д-р Мустафа Хаджи, който говори за важността на призова и ролята на призоваващия. В рамките на семинара лектори от Турция припомниха на участващите основните качества и задължения на призоваващия, подхода, държанието и мотивацията в представяне на посланието.